

För behandling av
Higabs styrelse
11 februari 2021

LOKALKONCERNENS HÅLLBARHETSRAPPORT

2020

Higab AB, Göteborgs Stads Parkering AB, Älvstranden Utveckling AB





Foto: Bert Leanderson

Innehåll

Lokalkoncernen – en del av Göteborgs Stadshus AB	2
Struktur för ägarstyrning av Göteborgs Stads bolag	3
Koncernbolagens uppdrag	4
Hållbarhetsrapportering enligt årsredovisningslagen	8
Om lokalkoncernens hållbarhetsrapport 2020	8
Styrning	9
Lokalkoncernens väsentliga hållbarhetsfrågor	10
Klimatutsläpp	13
Öppen och attraktiv stad	18
Jämlikt Göteborg	22
Attraktiv arbetsgivare	26
Hållbara transporter och mobilitet	32
Cirkulär ekonomi	36
Påverkan på lokalsamhället	40
Hållbar leverantörskedja	45
Motverkande av korruption	48
Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten	49

Lokalkoncernen – en del av Göteborgs Stadshus AB

Samtliga kommunala bolag i Göteborgs Stad ägs av koncernbolaget Göteborgs Stadshus AB. Bolagen är strukturerade i sju underkoncerner, två interna bolag samt Boplats Göteborg. Verksamheten leds av vd, ett tiotal medarbetare och en politiskt tillsatt styrelse vars ledamöter även ingår i kommunstyrelsen.

Göteborgs Stadshus uppgift är att utveckla koncernens förmåga att leverera nytta för Göteborg och dess invånare och att medverka till utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle. Detta gör man genom ägardialog, ägarstöd och strategisk samordning.

Higab AB är moderbolag för lokalkoncernen. I koncernen ingår de helägda dotterbolagen Göteborgs Stads Parkering AB, Älvstranden Utveckling AB med dotterbolag, och Myntholmen AB med dotterbolag. Det sistnämnda bolaget är ett så kallat holdingbolag och förvaltas i sin helhet av Higab och ingår i moderbolagets redovisning. Under året har Higab AB sålt Förvaltnings AB Göteborgs Lokaler till Göteborgs Stads underkoncern för bostäder (Framtiden koncernen) och Fastighets AB Rantorget till Västra Götalands Regionen.

Bolagen i lokalkoncernen har många gemensamma beröringspunkter men arbetar utifrån olika uppdrag. Genom samverkan blir vi en stark resurs för att bidra till skapandet av en mer hållbar stad.

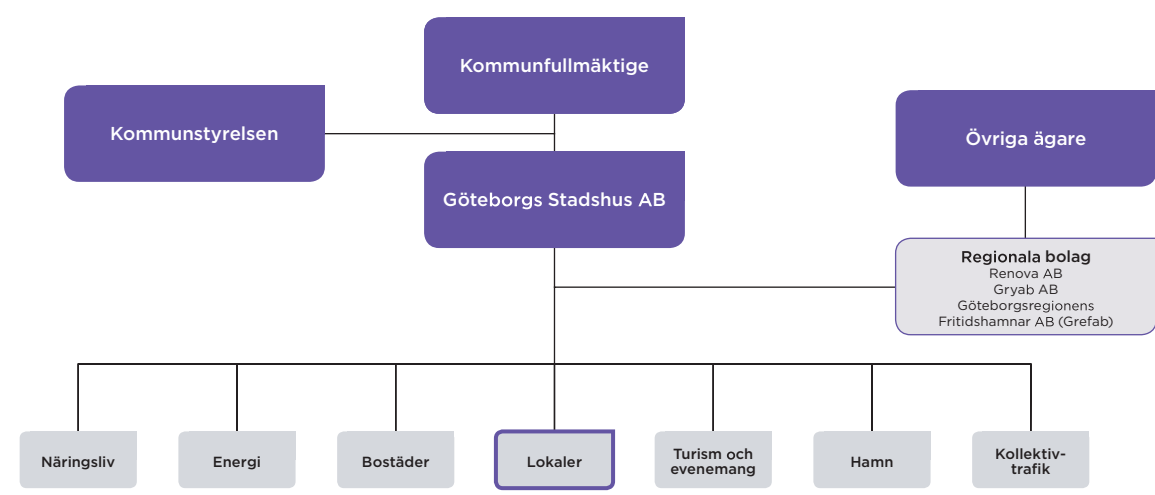
- VI HAR ALLA EN ROLL** i de utmaningar staden står inför de kommande åren:
- utveckla och förverkliga Vision Älvstaden
 - genomföra omfattande ombyggnads- och nybyggnadsprojekt
 - investera i hållbara parkeringslösningar som främjar nya resvanor och mobilitet
 - utveckla lokala, levande och sociala mötesplatser för göteborgarna.

Higabs roll som moderbolag i lokalkoncernen
I uppdraget som moderbolag ligger att identifiera möjligheter till samordning, specialisering och effektivisering av olika slag inom koncernen.

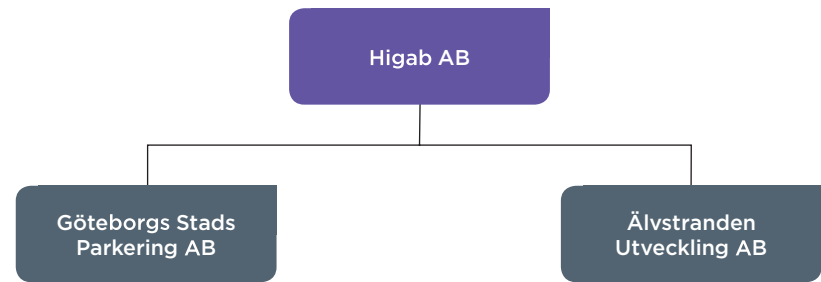
- I uppdraget som moderbolag ska Higab:**
- årligen genomföra ägardialog med dotterbolagen.
 - identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom koncernen.
 - vid behov ta initiativ till förändringar av dotterbolagens uppdrag och organisation.
 - fastställa finansiella nyckeltal för att kunna bedöma bolagens finansiella situation samt lämna förslag om bokslutsdispositioner inom koncernen.



Struktur för ägarstyrning av Göteborgs Stads bolag



Samtliga kommunala bolag i Göteborgs Stad ägs av koncernbolaget Göteborgs Stadshus AB. Bolagen är strukturerade i sju underkoncerner, två interna bolag samt Boplats Göteborg AB.



I koncernen ingår per sista december även Älvstranden Utveckling AB:s många dotterbolag samt Myntholmen AB och dess dotterbolag som förvaltas i sin helhet av Higab AB.

Koncernbolagens uppdrag

Bolagsklustret för lokaler är Göteborgs Stads verktyg för en långsiktig förvaltning av special- och strategiska fastigheter av betydelse för stadens utveckling och är en viktig aktör i skapande av hållbara resor. Lokalkoncernen är även ett viktigt verktyg för hållbar stadsutveckling och förverkligande av Vision Älvstaden.

Lokalkoncernens hållbarhetsarbete tar sin utgångspunkt i fem av stadens övergripande program; Stadens program för en jämlik stad, näringslivsstrategiska programmet, miljöprogrammet, program för attraktiv arbetsgivare och program för besöksnäringens utveckling fram till 2030. Programmen pekar ut fokus- och målområden och tillsammans driver de mot en hållbar utveckling. Arbetet som stadens program driver, möjliggör samtidigt ett aktivt arbete mot FN:s Globala hållbarhetsmål.

Älvstranden Utveckling har under året beslutat att jobba aktivt mot målen 10, 11, 13 och 17. Higab har å andra sidan identifierat vilka mål bolaget kommer bidra till under nästa år och Göteborgs Stads Parkering kommer genomföra en liknande process framöver.



Nyckeltal för lokalkoncernen

5-år i sammandrag	2020	2019	2018	2017	2016
Lokalyta, ägda och förvaltade, m²	1 028 492	1 478 607	1 425 091	1 447 719	1 406 003
Parkeringsplatser, ägda och förvaltade, antal	50 136	54 088	50 774	48 703	41 845
Uthyrningsgrad, %	93	94	94	94	93
Marknadsvärde förvaltningsfastigheter, mnkr	18 919	24 949	19 735	22 564	20 183
Bokfört värde förvaltningsfastigheter, mnkr	10 738	10 134	9 749	9 326	8 899
Hyres- och förvaltningsintäkter, mnkr	1 585	1 852	1 769	1 712	1 724
Investeringar, mnkr	614	870	933	1 112	591
Resultat efter finansiella poster, mnkr	196	86	353	142	517

Under 2020 såldes Förvaltnings AB GöteborgsLokaler och Fastighets AB Rantorget.

Higab AB

Org.nr 556104-8587

Higabs uppdrag som bolag är att aktivt medverka i utvecklingen av Göteborgs Stad genom att vara ett av stadens strategiska verktyg inom fastighetsområdet. Uppdraget ligger att vara lyhörd för stadens behov och agera proaktivt genom nyproduktion, utveckling, förvaltning, förvärv eller avyttring av fastigheter. Higab ska i huvudsak tillgodose stadens egna behov av specialfastigheter samt strategiska fastigheter av betydelse för stadens utveckling där behovet inte alltid kan mötas av den ordinarie fastighetsmarknaden.

Bolaget ska även tillhandahålla lokaler till föreningslivet och kulturverksamheter som är av stor betydelse för stadens utveckling samt förse mindre företag med lokaler. Higab har ett särskilt ansvar i att äga, vårda och förvalta stadens kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Fastighetsbeståndet består i huvudsak av verksamhetslokaler. Som fastighetsägare ska Higab svara för att fastigheternas långsiktiga värde och brukbarhet säkerställs och ligga i framkant avseende fastighetsutveckling inom såväl nyproduktion som ombyggnation och underhåll. För att skapa ytterligare värden i det arbete har Higab under några år förfinat bolagets verksamhetssystem och certifierades under året enligt ISO 14001 Miljöledning och 9001 Kvalitetsledning. Bolaget ska i förekommande fall medverka i nationell kunskapsuppbyggnad och erfarenhetsutbyte i fastighetsfrågor.

Higabs affärsidé

”Långsiktigt äga, vårda och utveckla unika fastigheter för offentliga verksamheter och mindre företag i Göteborg.”

Göteborgs Stads Parkering AB

Org.nr 556104-8587

Göteborgs Stads Parkering AB viktigaste uppdrag är att skapa förutsättningar för hållbara resor och bidra till att Göteborg upplevs som en attraktiv och tillgänglig stad. Bolaget ska medverka till att minska antalet gatuparkeringar i city och ersätta dem med parkeringsanläggningar för boende, handel och service.

Där det är lämpligt ska bolaget bygga nya anläggningar för att lösa parkering för flera fastigheters behov i gemensamma anläggningar, utan att ta över fastighetsägares eller byggherrars ansvar enligt plan- och bygglagen. Där staden bedömer att det behövs parkeringshus för att ta hand om boendeparkering på allmän platsmark, längre besöksparkering samt utgöra ett stöd för tillgängligheten till stadens publika anläggningar, ska vi aktivt bidra med att erbjuda parkeringslösningar för både bilar och cyklar för att främja nya resvanor.

Bolagets parkeringsanläggningar ska vara väl lokaliserade, gärna i anslutning till kollektivtrafik och till exempel Styr & Ställ. De ska vara trygga, säkra och av god kvalitet. Bolaget ska medverka till att samordna parkeringserbjudanden som stadens förvaltningar och bolag har för att skapa en likabehandling av kunden oavsett var på kommunal mark man parkerar.

Göteborgs Stads Parkerings affärsidé

”Vi ska aktivt bidra till Göteborgs utveckling genom att skapa attraktiva mobilitetslösningar som medverkar till hållbara resvanor.”

Älvstranden Utveckling AB

Org.nr 556659-7117

Älvstranden Utvecklings kärnverksamhet är hållbar stadsutveckling och bolagets uppdrag är att förverkliga den politiska visionen om Älvstaden, Nordens största stadsutvecklingsprojekt.

Med Älvstaden blir centrala Göteborg dubbelt så stort – en inkluderande, grön och dynamisk blandstad öppen för världen. Älvstranden Utveckling utvecklar den hållbara staden i nära samverkan med Stadens förvaltningar, göteborgarna och näringslivet. Den gemensamma strategin är att knyta ihop staden över älven, stärka kärnan och möta vattnet. Älvstranden Utveckling skapar affärs-mässig samhällsnytta genom att utveckla och exploatera den mark och de fastigheter vi äger. Bolaget ska förvalta, uppföra, förvärva och avyttra fastigheter i syfte att förverkliga Vision Älvstaden.

Med Älvstranden Utveckling har Göteborgs Stad ett verktyg när stora komplexa områden med svåra förutsättningar ska exploateras och det krävs ett sammanhållet arbete mellan stadens förvaltningar och marknaden. Älvstranden Utveckling ska kunna ta risker och verka dels som utvecklingsbolag, dels som byggherre. Bolagets uppdrag beskrivs i sin helhet i ägardirektivet, antaget av kommunfullmäktige i Göteborgs Stad.

Älvstranden Utvecklings affärsmodell

”Älvstranden Utveckling äger industri-mark och fastigheter på båda sidor Göta Älv i centrala Göteborg, områden som ska omvandlas till en inkluderande, grön och dynamisk stad i enlighet med Vision Älvstaden. Bolagets kärnverksamhet är hållbar stadsutveckling och de ekologiska, sociala och ekonomiska målen är högt ställda.

Vår stadsutveckling finansieras genom fastighetsförvaltning och försäljning av byggrätter och fastigheter. Genom modellen utvecklas bolagets tillgångar till värde för samhället i takt med att den nya staden växer fram. De senaste 20 åren har vårt arbete resulterat i över 8 000 nya bostäder och 10 000-tals arbetsplatser.”

Hållbarhets- rapportering

enligt årsredovisningslagen

Från och med räkenskapsår som inleds efter den 31 december 2016 ska, enligt årsredovisningslagen (ÅRL), större företag hållbarhetsrapportera. Bestämmelsen har sin grund i en ändring av EUs redovisningsdirektiv.

För att omfattas av kravet på hållbarhetsredovisning i enlighet med ÅRL, ska företag uppfylla mer än ett av följande villkor:

- Fler än 250 anställda
- En balansomslutning på minst 175 mnkr
- En nettoomsättning på minst 350 mnkr

I lokalkoncernen träffas Higab och Göteborgs Stads Parkering av lagen när det gäller såväl balansomslutning som nettoomsättning, dock inte avseende antal anställda. Älvstranden Utveckling träffas inte av lagen.

Enligt ÅRL innebär detta att Higab som moderbolag i lokalkoncernen även ska upprätta en hållbarhetsrapport för hela koncernen.

Hållbarhetsrapporten ska innehålla upplysningar som gör det möjligt att förstå bolagets utveckling. Koncernen ska ta fram och redovisa upplysningar som bedöms vara väsentliga att rapportera.

I enlighet med de krav som ställs i ÅRL ska information om hur man arbetar med följande områden finnas med i rapporten:



Om lokalkoncernens hållbarhetsrapport 2020

Hållbarhetsrapporten avser räkenskapsår 2020, 1/1–31/12, och omfattar följande bolag:

- Higab AB
- Göteborgs Stads Parkering AB
- Älvstranden Utveckling AB med dotterbolag

Det är Higab AB:s styrelse som har ansvaret för lokalkoncernens hållbarhetsrapport och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen. Styrelsen antog hållbarhetsrapporten vid styrelsemöte 2021-02-11.

Lokalkoncernens kontaktperson för hållbarhetsrapporten är Ida Lindgren, hållbarhets- och säkerhetsansvarig på Higab. Samtliga bolag i lokalkoncernen redovisar sitt arbete med hållbarhet främst i denna rapport, men även genom bolagens individuella kommunikationskanaler.

Syftet med rapporten är, förutom att uppfylla kraven i ÅRL, att ge en översiktlig bild av lokalkoncernens hållbarhetsarbete och resultat inom de hållbarhetsaspekter som anses väsentliga för koncernen som helhet.

Årets hållbarhetsrapport har tagits fram av lokalkoncernens hållbarhetsråd. I rådet ingår representanter från alla bolag i koncernen och syftet är att driva koncernens hållbarhetsfrågor framåt. I hållbarhetsrådet ingår:

Katrine Knatterød
Koncerncontroller, (sammankallande), Higab
Ida Lindgren
Hållbarhets- och säkerhetsansvarig, Higab
Leyla Sharifian Samelius
Hållbarhetssamordnare och ansvarig för hållbarhetsredovisning, Göteborgs Stads Parkering
Anna Vinge
Hållbarhetssamordnare, Göteborgs Stads Parkering
Christine Olofsson
Hållbarhetschef, Älvstranden Utveckling

Arbetet har bedrivits i form av workshops och arbetsmöten.

För rådgivning och granskning av rapportens innehåll har vi också haft konsulten Maria Länje från Ramboll till vår hjälp.

Styrning

Lokalkoncernens verksamhet styrs långsiktigt av policyer och riktlinjer beslutade av kommunfullmäktige (KF) i Göteborg. Koncernen styrs även av KF:s budget som årligen anger Göteborgs Stads aktuella mål, uppdrag och indikatorer inklusive ett antal underliggande planer och program.

KOMMUNFULLMÄKTIGE UTSER representanter till alla bolagens styrelser vilket ska spegla det politiska styret i staden, samt externrevisorer och lekmannarevisorer. Det är även KF som fastställer bolagsordning och ägardirektiv samt utser en representant att föra ägarens talan vid årsstämman.

GÖTEBORGS STADSHUS AB STYR sina dotterbolag, så kallade ”koncernmödrar”, långsiktigt med hjälp av ägardirektivet, dels via ett generellt ägardirektiv men även specifika för varje koncernmoder där direktiven är antagna av KF. Higab styr i sin tur sina dotterbolag på samma sätt.

ÄGARDIREKTIVEN ANTOGS SENAST:	
Higab AB	2020-06-15
Göteborgs Stads Parkering AB	2020-12-01
Älvstranden Utveckling AB	2020-10-30

STADSHUS STYRELSE BJUDER in Higabs styrelse till årliga ägardialoger för att diskutera trender, utmaningar och risker för lokalkoncernen. Dialogen sammanfattas i en skriftlig redovisning som tillsammans med en handlingsplan beslutas av Stadshus styrelse. Higabs styrelse bjuder i sin tur in dotterbolagens styrelser till egna ägardialoger med egna handlingsplaner.

Bolagens styrelser styr verksamheterna långsiktigt med affärsidé och vision. De beslutar om bolagens eventuella långsiktiga affärsplaner samt den årliga verksamhetsplanen.

För att säkerställa flöde av viktig information om bolagen och bolagens utveckling genom alla nivåer inom koncernstrukturen upprättas det för 2020 två delårsrapporter och en årsrapport.



Lokalkoncernens väsentliga hållbarhetsfrågor

Väsentlighetsanalys

För att fastställa vilka hållbarhetsfrågor som är väsentliga för lokalkoncernen har en väsentlighetsanalys genomförts 2018. Väsentlighetsanalysen genomfördes i fyra steg; identifiering, analys, urval och validering.

1 Identifiering av relevanta hållbarhetsfrågor

Arbetet med identifiering av väsentliga hållbarhetsfrågor genomfördes av lokalkoncernens hållbarhetsråd under hösten 2018. Utgångspunkten var bolagens respektive hållbarhetsredovisning för 2017 samt de väsentliga frågor som Göteborgs Stadshus AB sammanställt.

Koncernens ekonomiska, ekologiska och sociala påverkan på omvärlden, lagar och regler, överordnade styrdokument för ägarstyrning analyserades och totalt 38 olika hållbarhetsfrågor som bedömdes relevanta för lokalkoncernen identifierades.

2 Analys av väsentlighet

För att veta att vi arbetar med rätt hållbarhetsfrågor och för att säkerställa relevant innehåll och omfattning av hållbarhetsredovisningen har hållbarhetsfrågorna värderats utifrån omfattningen av frågornas påverkan och betydelsen för våra intressenter.

Bolagen inom lokalkoncernen har olika uppdrag och valt att använda oss av resultaten från de intressentdialoger som redan gjorts av de olika bolagen i koncernen. På detta sätt kunde intressenternas åsikter och förväntningar vägas in och användas i värderingen av lokalkoncernens hållbarhetsfrågor.

Koncernens främsta intressenter är våra ägare och övriga inom Göteborgs Stad och då framförallt göteborgarna och politiker. Utöver dessa finns alltid våra medarbetare, kunder, leverantörer, näringsliv och samarbetspartners med flera i vårt fokus.

Under processen med väsentlighetsgradering togs många av de ursprungliga frågorna bort då de inte bedömdes som relevanta för lokalkoncernen. Kvar blev ett antal frågor som viktades utifrån betydelse för våra intressenter och koncernens möjlighet att påverka frågan.

3 Urval av väsentliga hållbarhetsfrågor

Hållbarhetsrådet beslutade att fokus skulle ligga på de frågor som är mycket viktiga för våra intressenter och som koncernen har mycket stora möjligheter att kunna påverka.

Frågorna grupperades, formulerades om och kvar blev åtta hållbarhetsfrågor, det vill säga de som bedöms vara lokalkoncernens väsentliga hållbarhetsfrågor.

4 Validering

Väsentlighetsanalysen och de väsentliga hållbarhetsfrågorna har validerats av Higabs företagsledning och lokalkoncernens vd-råd. Samtliga bolag har även informerat om lokalkoncernens väsentliga frågor i relevanta ledningssammanhang.

Lokalkoncernens väsentliga hållbarhetsfrågor

1. Klimatutsläpp
2. Öppen och attraktiv stad
3. Jämlikt Göteborg
4. Attraktiv arbetsgivare
5. Hållbara transporter och mobilitet
6. Cirkulär ekonomi
7. Påverkan på lokalsamhället
8. Hållbar leverantörskedja

8

HÅLLBARHETS-
FRÅGOR



Väsentliga risker och centrala styrande dokument

Väsentlig hållbarhetsfråga	Lagkravs-område	Risker	Hantering av risken	Styrande dokument
Klimatutsläpp	Miljö	Risk för avsaknad av full rådighet över bränslemix och affärsupplägg för fossilfri uppvärmning. Risk för att ökad nederbörd och fler och längre värme-perioder kan kräva klimat-anpassning av fastigheter. Risk att inte kunna minska avfallsmängder utan full rådighet över hyresgästers konsumtionsmönster.	Samverkan med Göteborg Energi kring förnybar fjärr-värme och affärsupplägg. Ökad kunskap om utsläpps-källor och mängder utsläpp för att kunna minska utsläppen.	Göteborgs Stads miljöprogram Göteborgs Stads klimatstrategiska program Göteborgs Stads program för miljöanpassat byggande Vision Älvstaden
Öppen och attraktiv stad	Sociala förhållanden	Risk för att vi inte öppnar upp fastigheter och stads-miljöer för göteborgarna och besökare. Risk för att vi inte attraherar nyckelaktörer inom näringslivet.	Tillsatta resurser som fokuserar på att levande-göra och attrahera lokal-koncernens bestånd. Lyhörd inför näringslivets behov i samarbete med Business Region Göteborg.	Göteborgs Stads Närings-livsstrategiska program Göteborgs Stads program för besöksnäringens utveckling Vision Älvstaden Göteborgs Stads innovationsprogram
Jämlikt Göteborg	Respekt för mänskliga rättigheter	Risk för ökad otrygghet i stadsmiljön. Risk för diskriminering av intressenter. Risk för gentrifiering och ökad segregation.	Genomförande av trygg-hetsfrämjande åtgärder och dialog med intressenter. Möjliggöra för göteborgarna att bli involverade, framför allt barnens perspektiv. Jobba med koncept som bidrar till ökad integration.	Göteborgs Stads program för en jämlik Stad Vision Älvstaden
Attraktiv arbetsgivare	Personal	Risk för att vi inte är en trygg, säker och inkluderande arbetsplats. Risk att fastighetsbranschen och staden inte attraherar rätt kompetens.	Koncerngemensam samordning inom HR och kommunikation. Samarbete med Fastighetsakademin.	Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare Medarbetar- och arbetsmiljöpolicy för Göteborgs Stad
Hållbara transporter och mobilitet	Miljö	Risk för ökat utsläpp av NOx. Risk att vi inte kan tillgodose behov av enkel och bekymmersfri resa idag och i framtiden. Risk för begränsningar i bolagens samverkan med icke-kommunala affärspartners.	Samverka inom Göteborgs Stad. Samarbete med kranskommunerna och Västtrafik. Interna kontrollaktiviteter. Samverkan med näringslivet.	Göteborg 2035 • Trafikstrategi för en nära storstad • Grönstrategi för en tät och grön stad • Strategi för utbyggnads-planering Parkeringspolicy för Göteborgs Stad
Cirkulär ekonomi	Miljö	Risk för ökad mängd avfall. Risk för felsortering av rivningsmaterial. Risk i att linjära affärs-modeller inte kan hantera cirkulära modeller. Risk för brist på cirkulära material.	Kartläggning av kundernas hushållsavfall. Krav ställs i projektspecifika miljöplaner. Möjliggöra cirkulära alterna-tiv både internt på kontoret och i våra kärnverksamheter.	Göteborgs Stads miljöprogram
Påverkan på lokalsamhället	Sociala förhållanden	Risk för ensidig analys av påverkan på lokalsamhället och vad som skapar värde för Göteborgarna.	Medborgar- och ägardialoger.	Medborgar- och ägardialoger Ägardirektiven Vision Älvstaden
Hållbar leveran-törskedja	Sociala förhållanden Miljö Respekt för mänsk-liga rättigheter	Risk för otillåtna upphandlingar. Risk för stor användning av leverantörer utanför ramavtal.	Interna riktlinjer för inköp och upphandling samt internkontroller och stickprov.	Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling Gemensamma miljökrav för entreprenader
Motverkande av korruption	Motverkande av korruption	Risk för jäv, mutor och korruption.	Göteborgs Stads visseblåsarfunktion och interna riktlinjer.	Policy och riktlinje mot mutor i Göteborgs Stad

Klimatutsläpp

Bygg- och fastighetssektorn står idag för cirka 20 % av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser. Potentialen att minska branschens utsläpp är stor i både produktions- och driftsskedet. Att minska klimatpåverkan är en av vår tids största utmaningar.

Lokalkoncernens samlade fastighetsbestånd upp-går till 1 028 492 m² och energianvändningen för fastighetsdrift, uppvärmning och varmvatten i våra byggnader är en av koncernens största miljö-aspekter. Detta till följd av de utsläpp av växthusgaser som sker vid produktionen av den energi vi använder. Fastighetssektorn står idag för närmare 40 % av Sveriges totala energianvändning (källa: Boverket.se). För att minska klimatpåverkan från energin måste vi reducera vår energianvändning genom energieffek-tivisering och att använda energi från förnybara energi-källor.

Lokalkoncernens största utmaning är att se till att det som byggs på den mark som säljs av Älvstranden Utveckling inom ramen för Vision Älvstaden blir så ener-gieffektivt som möjligt. Av Älvstadens 5 miljoner BTA i potentiella byggrätter kommer en betydande del att utvecklas på Älvstrandens mark.

I takt med att vi bygger allt mer energieffektivt och minskar energianvändning under byggnaders driftfas blir den inbyggda energin en allt viktigare faktor. För att en byggnad ska bli maximalt hållbar i ett livscykel-perspektiv måste hänsyn tas till energiåtgång under såväl byggprocess som driftfas. Genom aktiva val och utvärdering av konstruktions- och systemlösningar och material tillsammans med planering av transport-lösningar och byggarbetsplatsens utformning kan den in-byggda energin och klimatpåverkan reduceras betydligt. Inom lokalkoncernen har vi börjat se på byggnader ur ett livscykelperspektiv med hjälp av livscykelanalyser (LCA).

Avgränsning
Lokalkoncernens bolag råder som fastighetsägare och förvaltare över den del av elanvändningen som avser fastighetsdrift. När det gäller värmeenergi så är rådig-heten begränsad då hyresavtalen i stor utsträckning utformas som kallhyresavtal. I dessa fall är samverkan med våra hyresgäster av största vikt för att minska energianvändningen.
I redovisningen inkluderas enbart de fastigheter lokal-koncernen själva byggt och äger, det vill säga att den inte inkluderar det som övriga aktörer byggt i Älvstaden. Dock arbetar vi aktivt för att dessa ska bli så klimat-smarta som möjligt.

GÖTEBORGS STADS MILJÖ-PROGRAM 2013–2020:

.....

Miljömål 1: Begränsad klimatpåverkan

2050 har Göteborg en hållbar och rättvis utsläppsnivå av växthusgaser.

.....

Delmål 1: Minskade utsläpp av koldioxid till 2020

2020 ska utsläppen av koldioxid från den icke-handlande sektorn ha minskat med 40 % jämfört med 1990.

.....

Delmål 3: Minskade utsläpp av växthusgaser från konsumtion till 2035

2035 ska göteborgarnas konsumtions-baserade utsläpp av växthusgaser vara maximalt 3,5 ton koldioxidekvivalenter per person.

.....

Delmål 4: Minskad energianvändning

Energianvändningen i bostäder ska minska med minst 30 %. Elanvändningen (exklusive industri och transporter) ska minska med minst 20 % fram till 2020 i förhållande till användningen 1995.

Redovisningen omfattar fjärrvärmeanvändning och de utsläpp av växthusgaser som kommer från den samt fastighetsel för samtliga fastigheter i beståndet. Utöver denna energianvändning använder hyresgästerna el-energi som i stor utsträckning påverkas av vilken typ av verksamhet som bedrivs. Hyresgästernas elanvändning redovisas inte i denna rapport.

Mål och styrning

Arbetet med minskade klimatutsläpp styrs ytterst av Göteborgs Stads Miljöprogram, Göteborgs Stads handlingsplan för miljön och Klimatstrategiskt program för Göteborg. Utifrån dessa stadenövergripande styrdokument arbetar respektive bolag i koncernen med egna mål och handlingsplaner för att nå minskad klimatpåverkan. Higab är det bolaget som bygger och följer då Miljöbyggnad silver. Göteborgs Stads Parkering utgår från bolagets hållbarhetsprogram.

All el som köps in och används av bolagen i lokalkoncernen är märkt med Bra Miljöval som är en miljömärkning med höga krav och innebär att energin kommer från förnybara energikällor som vatten-, vind- och solkraft samt biomassa.

Klimatberäkningar

Göteborgs Stads Parkering har i sitt byggprojekt Masthugget Väst, en anläggning med 700 parkeringsplatser, ställt krav på att ta fram en klimatberäkning i två steg – varav den första klimatberäkningen i systemhandlingsskedet nu är framtagen. Klimatberäkningen har gjorts för byggnadens pålar, grund, stomme, pågjutning och fasad.

Att minska byggnadernas klimatpåverkan är en viktig pusselbit för att Älvstranden Utveckling ska klara sitt tuffa klimatmål med en utsläppsminskning av koldioxid med 50 procent inom några år. Som ett led i detta arbete har bolaget under året låtit undersöka vilken klimatbelastning byggnader har idag, och hur mycket avtrycket kan minska vid nyproduktion med dagens teknik. Arbetet har utförts av några av Sveriges ledande experter. Den nya kunskapen innebär att Älvstranden Utveckling kommer kunna ställa tuffa men realiserbara klimatkrav från 2021 och framåt, när nya byggnader ska uppföras i bolagets delområden i Älvstaden.

Resultat – energianvändning

Tabellen visar total användning av el och normalårskorrigerad fjärrvärme för lokalkoncernen samt energianvändning per yta, Atemp. Inom koncernen används även biogas, fjärrkyla och koncernens egenproducerade solel. Tabellens siffror avseende föregående år inkluderar Förvaltnings AB GöteborgsLokaler och Fastighets AB Rantorget och koncernens lokalytor har till följd av försäljningarna reducerats med 452 345 m².

Energi-användning	2018 (MWh)	2018 (kWh/m²)	2019 (MWh)	2019 (kWh/m²)	2020 (MWh)	2020 (kWh/m²)
Elenergi	40 471	28,4	38 368	25,9	33 352	32,4
Fjärrvärme	109 339	76,7	104 655	70,8	85 450	83,1
Biogas	1 614	-	1 364	-	1 372	-
Fjärrkyla	6 504	-	5 211	-	5 079	-
Egenprod. solel	85	-	94	-	356	-

Mellan 2019 och 2020 förändrades energianvändningen enligt följande:

Elenergi:	+6,5 kWh/m²	eller	+25 %
Fjärrvärme:	+12,3 kWh/m²	eller	+17 %



Producerad energi

Under 2020 producerades i lokalkoncernen cirka 356 MWh (2019: 94 MWh) med hjälp av solceller där främst Älvstranden Utveckling har gjort ett antal investeringar under året.

Resultat – koldioxidutsläpp

När hållbarhetsrapporten skrevs hade enbart preliminära miljövärden för fjärrvärme och el för 2020 presenterats av energileverantören Göteborg Energi AB. Dessa har använts för att beräkna de koldioxidutsläpp som orsakas av energianvändningen under året.

Lokalkoncernens totala utsläpp av koldioxidekvivalenter till följd av el- och fjärrvärmeanvändning uppgick för 2020 till 855 ton, att jämföra med 3 052 ton för 2019. Förvaltnings AB GöteborgsLokaler var enda bolaget inom koncernen som valde att inte köpte fjärrvärme märkt Bra Miljöval vilket har en emissionsfaktor som är mer än 8 gånger högre och är den främsta anledningen till att antal ton reducerats från föregående år. Utöver detta har Higab under 2020 uppnått en sänkning av bolagets fjärrvärmeförbrukning om 5,7 %.

Koldioxid-utsläpp	2018 (ton)	2018 (kg/m²)	2019 (ton)	2019 (kg/m²)	2020 (ton)	2020 (kg/m²)
Elenergi	4	0,003	4	0,003	0	0,00
Fjärrvärme	3 013	2,12	3 048	2,06	855	0,83
Totalt	3 017	2,12	3 052	2,06	855	0,83



Foto: Carina Gran

Nya laddplatser i samarbete med Göteborg Energi

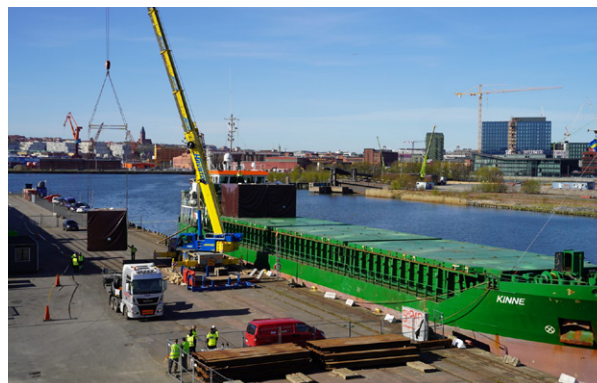
Under hösten och vintern genomför Göteborg Energi och Göteborgs Stads Parkering en massiv utbyggnad av det publika laddningsnätverket för eldrivna bilar i Göteborg. Satsningen innebär att 500 nya laddplatser blir tillgängliga. Laddarna placeras på publika parkeringsytor, där det antingen inte finns laddare eller på befintliga parkeringar med hög beläggning av eldrivna fordon. Först och främst kommer de placeras ut i centrala Göteborg där efterfrågan från både boende och besökare är som störst. När dessa nya laddplatser är på plats finns det totalt 1 300 antal publika laddare på bolagets parkeringar. ■

Minskade utsläpp när lägenhetsmoduler transporteras på vatten

I Frihamnen lossades i april ett 40-tal nya moduler till det pågående bygget av temporära bostäder på Kvillepiren. Det var första gången som leveransen skedde med båt vilket innebar en 60-procentig reduktion av koldioxid jämfört med om godset kommit med lastbil.

Tidigt en morgon anlände nederländska lastfartyget Kinne med 48 nya lägenhetsmoduler till Frihamnen i Göteborg. Lägenheterna är en del av de bostäder med tidsbegränsade bygglov som byggs på Kvillepiren i Frihamnen. Den vanliga transportvägen vid bostadsproduktion är via lastbil, men för första gången provades nu att leverera sjövägen, bara ett stenkast från platsen där bostäderna uppförs.

– Det är en smart lösning. Vi slipper många och långa lastbilstransporter och sparar både tid men framförallt miljö. För denna transport reduceras koldioxidutsläppet med 60 procent jämfört med en lastbilskonvoj, säger Ida Fossenstrand projektledare på Älvstranden Utveckling.



Modulerna tillverkas i Baltikum och har transporterats med fartyg från Klaipėda i Litauen. Båten lämnade hamn på en tisdag och anlände till Frihamnen tidigt på torsdagsmorgonen två dagar senare.

Frihamnspiren har under 2020 fått se flera fartyg lägga till. Tvärbalkarna till nya Hisingsbron har tagits in den vägen och även andra brodelar.

– Vi ser en möjlighet att utnyttja de kajer som Staden äger för stora transporter, inte minst för byggleveranserna till utvecklingen av Älvstaden, säger Ida Fossenstrand på Älvstranden Utveckling. ■

Kraftsamling i gemensamt projekt kring cement och betong

Projektet Betcrete samlar hela värdekedjan inom cement- och betongbranschen med målet att uppnå klimatneutralt byggande 2045. Älvstranden Utveckling är en av projektdeltagarna.

– Trots utsläppen ser vi att betong på många sätt är ett fantastiskt material som har och kommer att ha en viktig plats i våra stadsutvecklingsprojekt även framöver. Därför är det viktigt för oss att medverka till att klimatpåverkan från betong minskar i snabb takt, säger Åsa Lindell, processledare hållbarhet på Älvstranden Utveckling.

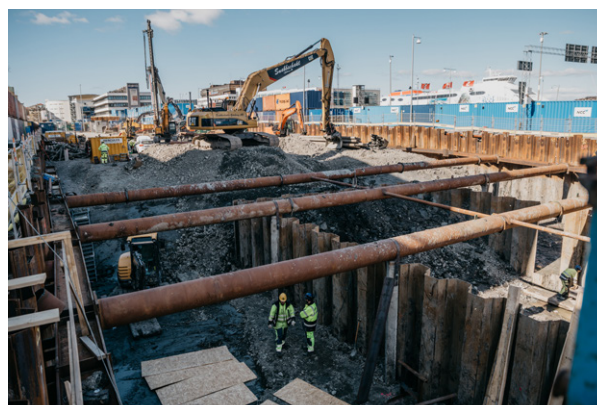


Foto: Angelica Hvass

Syftet med projektet är att implementera cement- och betongbranschernas färdplaner för klimatneutralt byggande. RISE har fått i uppdrag att koordinera projektet som finansieras av Vinnova. ■



Higab har nått nytt energimål

Under 2020 har den totala energianvändningen i Higabs hus minskat med över fem procent. – Det motsvarar driften av 190 normalvillor eller klimatavtrycket från 53 000 luncher, säger Robert Werner, energiingenjör på Higab.

Inför 2020 sattes ett nytt hållbarhetsmål på Higab. Att minska den totala energianvändningen i bolagets fastigheter med fyra procent eller i energimängd 3 GWh. Redan två månader innan årsskiftet var målet uppnått.

– Vi har infört ett nytt arbetssätt och en ny styrstrategi. Men en minst lika viktig pusselbit har varit samarbetet mellan mig, våra dedikerade drifttekniker och andra som har stöttat. Tillsammans har vi sett till att det har skett en minskning av energianvändningen med 5,1 procent, säger Robert Werner.

Analysera och optimera

Higab äger och förvaltar runt 300 byggnader i Göteborg med mycket olika förutsättningar, vilket har krävt ett omfattande arbete för att få till hållbara lösningar. Företagets drifttekniker har arbetat utifrån en systematisk optimeringsmetod där fastighetssystem analyseras och justeras efter en lång checklista. Det handlar om enkla punkter som att följa upp och justera temperaturer och kontrollera verkningsgrad på värmepumpar, till mer avancerade delar som att optimera startpunkt för pumpar och fläktar och analysera funktionssamband mot verksamhetsbehov.

Stora insatser

Efter en genomförd driftoptimering går drifttekniker och energiingenjör igenom vad som har identifierats. Utifrån resultatet tas ett förbättringsförslag fram med mindre åtgärder i närtid och större åtgärder som planeras in i det fortsatta underhållet.

– Under 2020 har vi genomfört stora insatser som att modernisera styrutrustning för ventilation och värme, byta till tryckstyrda och energieffektiva cirkulationspumpar, spåra läckage i ventilationssystem och byta ventilationsaggregat. Sedan har jag själv under året gjort digitala nattvandringar, alltså kollat igenom våra uppkopplade system för att fånga upp avvikelser, säger Robert Werner.

En annan viktig del är Higabs nya styrstrategi där man bland annat har skapat ett "energilarm" som signalerar om det finns defekta enheter och andra fel.

– Alla åtgärder är utförda för att hålla över tid, det är alltså inga snabba lösningar. Effektivt och robust har varit ledorden, säger Robert Werner. ■

Öppen och attraktiv stad

Göteborg ska vara en hållbar turist-, mötes- och evenemangsstad öppen för världen. Lokalkoncernen bidrar till att turist- och besöksnäring etableras och utvecklas. Genom koncernens uppdrag stärker vi även det befintliga näringslivet och stimulerar nyetableringar genom att skapa attraktiva och kreativa miljöer, och förutsättningar för tillväxt.

Ett starkt företags- och innovationsklimat med samverkan mellan näringsliv, akademi och andra aktörer möjliggör utveckling av hållbara och samhällsförbättrande innovationer och leder till etablering av fler företag och ökad sysselsättning.

I begreppet öppen och attraktiv stad kan mycket tolkas in. Vi har valt att fokusera på det vi gör för våra besökare och för de företag som funderar på, eller väljer att etablera sig i Göteborg.

Mål och styrning

Det finns ett flertal styrdokument, riktlinjer, planer och program som syftar till att styra koncernens verksamhet i en riktning som bidrar till att göra Göteborg till en öppen och attraktiv stad, för både besökare och näringsliv. Det handlar om kultur, trygghet, jämlikhet, tillgänglighet och mycket annat.

Lokalkoncernen kan bidra till en attraktiv stad för göteborgarna och stadens alla turister när Higab öppnar upp bolagets kulturfastigheter, Älvstranden Utveckling bjuder in till olika områden för stadsutveckling och Göteborgs Stads Parkering skyltar med strategiskt placerade anläggningar.

Koncernen kan även bidra till en attraktivt miljö för näringslivet och dess utveckling genom en dynamisk stadsutveckling, flexibla och ändamålsenliga fastigheter, innovativa och kreativa miljöer samt god tillgänglighet.

Allt detta skapar förutsättningar för trygghet, jämlikhet och tillgänglighet och är lokalkoncernens bidrag till en öppen och attraktiv stad.

De viktigaste vägledande dokumenten är Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2018-2035 och Göteborgs Stads program för besöksnäringen fram till 2030.

Coronapandemins påverkan

Trots svårigheter på grund av pandemin har lokal-koncernens verksamheter kunnat fortlöpa någorlunda intakt. Bolagen har erbjudit olika former av stödåtgärder till hyresgästerna för att upprätthålla attraktiva och kreativa miljöer i staden.

GÖTEBORGS STADS NÄRINGSLIVS- STRATEGISKA PROGRAM 2018–2035:

Övergripande mål: Minst 120 000 nya jobb till 2035

Underliggande mål:

1. Kompetensförsörjning och attraktionskraft
Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som är bäst på att tillvarata kompetens och attrahera talang.
2. Samhällsplanering
Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som erbjuder bäst förutsättningar för en hög och hållbar tillväxt.
3. Företagsklimat och innovationskraft
Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som har bäst klimat för företagande och innovation.

GÖTEBORGS STADS PROGRAM FÖR BESÖKSNÄRINGEN FRAM TILL 2030:

Övergripande mål: 2030 har turismen till Destinationen Göteborg fördubblats

Följande indikatorer används för att följa upp det övergripande målet:

- Antalet kommersiella gästnätter totalt ökar från 4,5 miljoner 2015 till 9 miljoner 2030. Detta innebär att tillväxten i gästnätter per år är cirka 4,5 %.
- De internationella gästnätterna ökar från 1,35 miljoner till 3,6 miljoner (6,8 % årlig ökning).
- 12 500 nya jobb på hel- eller deltid skapas (= 8 500 årsarbeten) under perioden.
- Omsättningen i besöksnäringen ökar från cirka 24 miljarder kronor 2015 till ca 40 miljarder 2030.

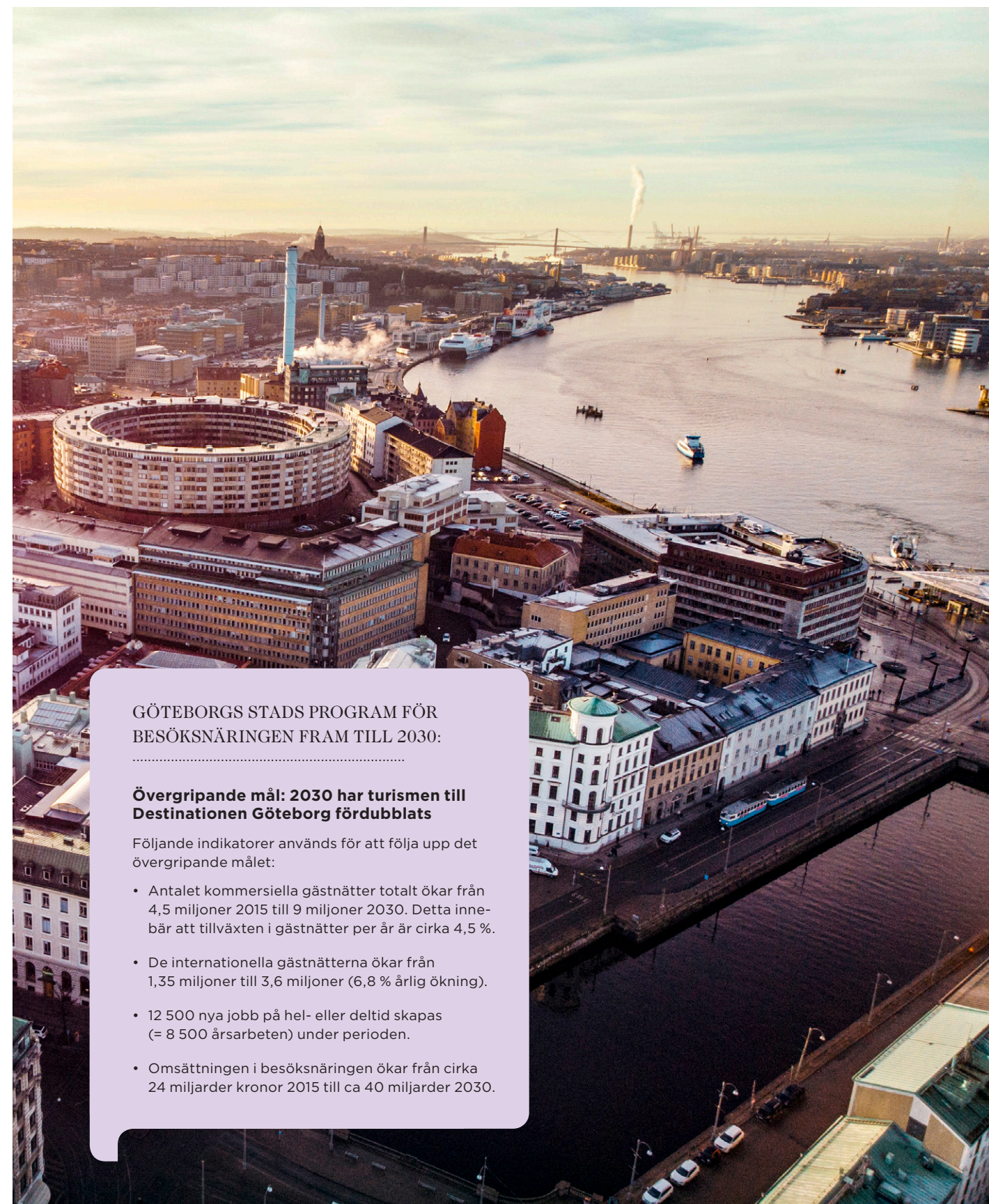


Foto: Edwin Johansson



Lindholmen Science Park – 20 år av samarbete

Historien om Lindholmen Science Park är historien om hur det krisdrabbade området Lindholmen blev Göteborgs mest dynamiska och kunskapsintensiva stadsdel.

Lindholmen Science Park fyllde 20 år 2020, en jubilar värd att uppmärksamma. Bakgrunden sträcker sig till 1980-talet då Lindholmen låg öde efter den stora varvskrisen som drabbade Göteborg hårt.

Göteborgs Stad tog över ansvaret för Lindholmen i början av 1990-talet, och sex gymnasieskolor och en högskola etablerades på området, som i övrigt var utvecklat. Samtidigt inleddes ett samarbete mellan Göteborgs Stad och näringslivet, och Lindholmen Science Park föddes.

Sedan dess har områdets utveckling gått spikrakt uppåt och på Lindholmen finns idag närmare 400 företag och verksamheter som är frukten av en samverkan mellan näringsliv, akademi och samhälle. Älvstranden Utveckling har hela tiden haft en central roll genom det övergripande ansvaret för byggnader och infrastruktur i området. ■

Tillfällig husbilspartering på Valhalla

Inför sommaren 2020 omvandlades en del av bilparkeringen på Valhalla till en tillfällig parkering för husbilar. Det var ett effektivt sätt att använda en yta som ändå stod tom på grund av få/inga evenemang under sommaren.

Husbilspareringen avslutades sista augusti. Den hade under sommaren haft relativt få besökare med maximalt 33 på en dag. En kundundersökning genomfördes där en stor del av de tillfrågade var mycket nöjda med parkeringen. ■



Lindholmen har fått en egen playa

Många har sett den vid Skeppsbron – playan mitt i stan. Nu har Lindholmen fått en egen motsvarighet, en playa vid älven där det går att stoppa tårna i sanden och koppla av bland solstolar och parasoller.

Playa Lindholmen är en del av Älvstranden. Utvecklings kontinuerliga arbete med att skapa trivsamma platser i Älvstadens olika delområden, i takt med att stadsutvecklingen pågår.

– Det här är ett gammalt varvsområde, och playan är ett försök att skapa liv och rörelse och locka folk till området, säger Torgny Tennby, teknisk förvaltare och den som ligger bakom idén och genomförandet av Playa Lindholmen.

Den nya playan består av bänkar, solstolar, parasoller, sand och gröna inslag med utsikt över Lindholmens kranar och Göta älv. Den är öppen dygnet runt, året runt. ■



Foto: Pixabay

70 % tyckte kostnaden var prisvärd
84 % kan tänka sig att rekommendera parkeringsplatsen
86 % tyckte att det var ganska enkelt/enkelt att betala

Göteborgs hemliga trädgård har fått nytt liv

Under året har trädgården vid Gathenhielska Huset rustats upp för att bli mer tillgänglig och inbjudande för göteborgarna.

Våren 2020 öppnades Gathenhielska Huset för att bli ett kulturellt nav runt Stigbergstorget. Historieverket, som arbetar med att levandegöra stadens historiska platser, flyttade in med ambitionen att fler skulle få ta del av det anrika huset. Nästa steg i utvecklingen av kulturmiljön var att göra i ordning trädgården, som varit något av en okänd och lite hemlig plats.

– Huset och trädgården har en lång historia där spår från tre sekel finns bevarade. Higabs har sett till att bevara dessa årsringar samtidigt som trädgården och huset ska vara en inspirerande, vacker och rofylld mötesplats för besökare, säger Higabs byggnadsantikvarie Boel Melin som tillsammans med projektledaren Arash Afkari hållit i upprustningen.

Omfattande upprustning

Gathenhielska Huset byggdes på 1740-talet och är ett av Göteborgs äldsta hus. Trädgården på baksidan är troligtvis lika gammal och ingick en gång i tiden i det replageri som låg längs nuvarande Bangatan.

– Utgångspunkten har varit att låta hela historien få plats, att inte ta bort historiska lager, varken nya eller gamla.

Traditionella material och metoder

Det röda lusthuset, troligen från 1700-talet, har rustats upp och restaurerats med tidstypiska material som linoljefärg, slamfärg och äldre beslag. För att skydda verandan har den glasats in. Nya fönster har tillverkats i samma stil som redan befintliga verandafönster.



De nya verandadörrarna har inspirerats av tiden för uppförandet av verandan, som bedömts ha skett i mitten av 1800-talet. Även trädgårdens nedsänkta växthus har återuppbyggts och kulturhistoriskt värdefulla delar som naturstensmurar och en äldre murad spis har bevarats och rekonstruerats.

– Allt har genomförts på ett varsamt sätt med traditionella metoder och material. Det tidigare träplanket som ramade in trädgården har ersatts av ett svart smidesstaket som bättre passar in i miljön och gör att det går att blicka in och ut ur trädgården, vilket även skapar större trygghet, säger Boel Melin.

När huset och trädgården öppnar upp knyts den historiska kulturmiljön tydligare ihop med övriga Gathenhielska Kulturresevatet. Liksom andra besöksmål i området, som Sjöfartsmuseet och café- och kulturlivet, bidrar det till att Stigberget blir en öppen och välkomnande mötesplats. ■

Ny fasad gav snyggt och tryggt p-hus

Fasadbytet av P-hus Per Dubb vid Sahlgrenska sjukhuset är klart och har följt såväl budget som tidplan. Projektet har inneburit att p-huset har fått en ny fasad bestående av lackad aluminium och cortenkassetter med en utanpåliggande trappa. Aluminiumet ska representera himmel och cortenet ska symbolisera berg, då p-huset ligger insprängt i ett berg. Den utanpåliggande trappan gör det enklare för våra kunder att hitta och det blir tryggt och säkert att gå till fots. Jämfört med den befintliga tegelfasaden, som höll på att vittra sönder, släpper den nya fasaden in mer ljus och anläggningen uppfattas som mycket rymligare. ■

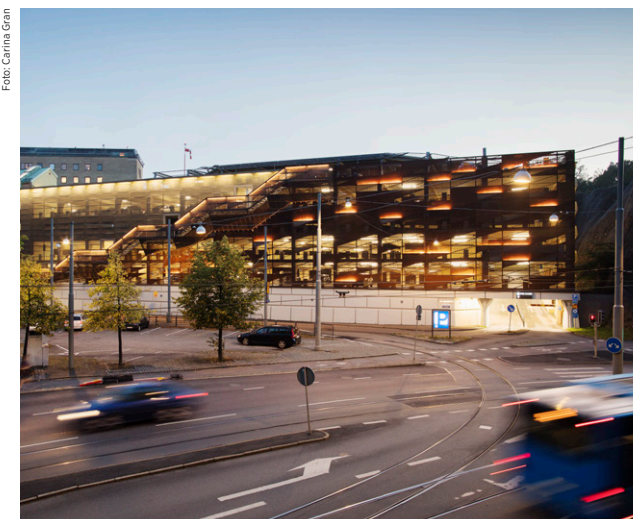


Foto: Carina Gran

Jämlikt Göteborg

Göteborg är en segregerad stad med stora skillnader i livsvillkor mellan olika grupper och mellan olika delar av staden. Dessa skillnader ska minska för att vi ska få en ökad sammanhållning, tillit och delaktighet.

Ett socialt hållbart samhälle lockar också näringsliv och företagande. Det betyder att alla vinner på en mer jämlik stad, inte bara enskilda områden eller grupper. Tillsammans med stadens övriga organisationer ska vi i lokalkoncernen medverka till att Göteborg blir en mer jämlik stad. Det gör vi bland annat genom stadsutvecklingsprojekt, trygghetsarbete, tillgänglighetsanpassning och genom att skapa mötesplatser för alla i staden.

I Göteborg finns stora skillnader i livsvillkor och hälsa mellan grupper och områden. Skillnaderna i livsvillkor behöver minska för ökad sammanhållning, tillit och delaktighet. I grunden handlar det om mänskliga rättigheter, demokrati och rättvisa. En jämlik stad innebär inte att alla är lika. Med det innebär att alla lika värde och likvärdiga förutsättningar.

Tillsammans har vi inom lokalkoncernen ett ansvar att bidra till att Göteborg blir mer jämlikt. Vi arbetar för att segregationen ska motverkas genom att exempelvis skapa olika former av mötesplatser som är öppna och tillgängliga för alla, skapa trygghet i de områden i staden där vi är verksamma och på olika sätt skapa inkludering och erbjuda en delaktighet i utvecklingen av vår stad.

Älvstaden, som Nordens största stadsutvecklingsprojekt, är ett kraftfullt verktyg för att bidra till att ojämlikheterna minskar i Göteborg. Älvstaden ska bidra till att klyftorna minskar, både fysiskt och socialt.



Mål & styrning

Arbetet med jämlikhet i staden styrs av Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018–2026 som omfattar samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad. I programmet pekas viktiga målområden ut som bolag och förvaltningar i Göteborgs Stad ska samverka kring för att bidra till att minska skillnaderna i livsvillkor och hälsa mellan grupper med olika social status. Det omfattar också grupper som är diskriminerade, marginaliserade eller exkluderade. Målet är en sammanhållen stad där alla lever ett gott liv som de själva värdesätter.

Dialog och delaktighet

Vision Älvstaden utgår från 2 800 göteborgares tankar, idéer och önskemål om utvecklingen av det centrala området på båda sidor av Göta Älv. Delaktighet och dialog är förutsättningar för att säkerställa invånarnas rätt till sin egen stad och att vi ska bygga staden utifrån invånarnas skiftande behov och önskemål. Att arbeta med att utveckla metoder för dialog och delaktighet och att genom transparens verka för en aktiv öppenhet är en viktig del i att skapa en hållbar och jämlik stad.

Älvstranden Utveckling provar olika metoder för att involvera stadens invånare i stadsutvecklingen. Arbetet med att hitta relevanta och möjliga sätt att göra fler delaktiga är ständigt pågående.

Göteborgs Stads Parkering har under några år haft dialog med fokusgruppen seniorer i syfte att öka delaktighet och medskapande. Under 2020 har bolaget till följd av Folkhälsomyndighetens rekommendationer, valt att inte genomföra dialogerna.

GÖTEBORGS STADS PROGRAM FÖR EN JÄMLIK STAD 2018–2026:

Mål: Göteborg ska vara en jämlik stad

Det finns totalt fyra målområdena som stadens jämlikhetsarbete kommer fokusera på för att uppnå målet

- Skapa god start i livet och goda uppväxtvillkor
- Skapa förutsättningar för arbete
- Skapa hållbara och jämlika livsmiljöer
- Skapa förutsättningar för delaktighet, inflytande och tillit

Tillsammans bildar målområdena en helhet som spänner över alla livsfaser. Varje målområde hänger samman och bidrar till en helhet – en jämlik stad.

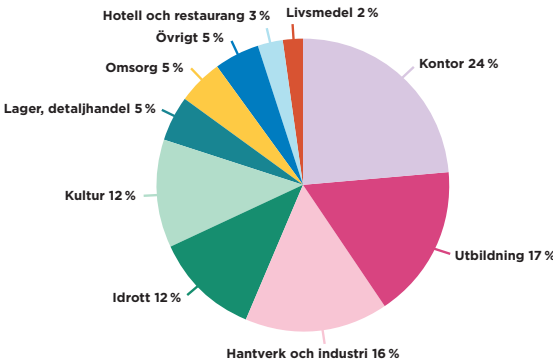


Foto: Edwin Johansson

Hyresspridning

Ett jämlikt utbud av lokaler till stadens medborgare för deras verksamheter och aktiviteter, är ett viktigt bidrag till jämlika livsvillkor och god hälsa. Koncernen ska i första hand förvalta special- och strategiska fastigheter för staden och har ett särskilt ansvar att tillhandahålla lokaler för föreningsliv och kulturverksamhet. Den variation av verksamheter och innehåll som finns i koncernens lokaler idag, bidrar både till ett rikt näringsliv och till rika livsmiljöer.

Verksamheter i våra lokaler (m²)





Certifiering för ett tryggare centrum

Under de senaste tre åren har satsningar gjorts för att skapa bättre och tryggare kvällsupplevelser i centrala Göteborg. Nu har stadsdelen Västra Nordstan certifierats enligt samverkansmodellen Purple Flag.

– Det känns jättebra. Nu har vi en certifiering med en handlingsplan att förhålla oss till samtidigt som alla delaktiga aktörer har tagit på sig uppgiften att se till att åtgärderna i planen genomförs, säger Cina Gasparini, utvecklare av kulturmiljöer på Higab.

Sedan 2017 har Göteborgs Stad tillsammans med fastighetsägare, centrumorganisationer, polisen och andra

aktörer drivit ett förbättringsarbete för att centrala Göteborg ska kännas välkomnande och tryggt. Det har gjorts med hjälp av samverkansmodellen Purple Flag som organisationen Svenska stadskärnor står bakom. Sedan tidigare har Nordstan, Lilla Bommen och Fredstan certifierats enligt Purple Flag. Nu är det klart att Västra Nordstan blir det fjärde området som certifieras. Arbetet utgår från följande punkter: säkerhet, tillgänglighet, utbud, själva platsen och en gemensam policy.

– Purple Flag-samarbetet passar väl in med vårt övriga utvecklingsarbete inom Västra Nordstan Revival, säger Cina Gasparini. ■

Ett levande och tillgängligt Västra Nordstan

Med avstamp i stadens 400-årsjubileum vill Higab bidra till stadens utveckling genom att skapa attraktiva, tillgängliga och levande miljöer, mötesplatser och besöksmål. En av platserna är Göteborgs historiska hjärta, Västra Nordstan.

I Västra Nordstan pågår ett omfattande utvecklingsarbete, utifrån ledorden hållbarhet, innovation och tradition. Målsättningen är en levande och trygg stadsdel där verksamheternas inriktning och utbud ska präglas av hållbarhetstänk och vara såväl en kontrast som ett komplement till utbudet i Nordstans köpcentrum. Utvecklingsarbetet, som sker i samverkan med verksamheter och aktörer på platsen, går under namnet Västra Nordstan Revival.

Under 2020 har arbetet fortgått, men fått anpassas utifrån restriktionerna för rådande pandemi. Stora publika evenemang har inte varit möjligt att arrangera. Däremot har mindre aktiviteter riktade till allmänheten covidanpassats och genomförts. Historieverket har till exempel haft en kreativ skaparverkstad för lokala och internationella kulturutövare som vill delta i stadens historiska firande 2021, och Sätt färg på Göteborg bjöd in till workshop där deltagarna fick skapa collage, inspirerade av Västra Nordstan historia. Collagen ska tryckas upp på vimplar och vara en del av 21 km-konst-stråket som sträcker sig från Angered, genom Västra Nordstan till Röda sten i Majorna – som ett sätt att knyta ihop staden. ■



Besök Älvrummet hemifrån genom digital visning

Älvrummet är en arena för debatter i stadsutvecklingsfrågor och utställningar av förslag och planer. I Älvrummet finns både inspiration och information om den pågående stadsutvecklingen i Älvstaden. Här får besökaren en helhetsbild av det som planeras och det som redan är klart. En modell över centrala Göteborg ger en överblick över staden nu och i framtiden. Göteborgs Stad står bakom Älvrummet och det är Älvstranden Utveckling som ansvarar för verksamheten.

För att nå ut till fler människor, och följa restriktionerna kring Covid-19 är det nu möjligt att boka en digital guidad visning, istället för att göra ett fysiskt besök.

– Att öppna upp för digitala visningar innebär att vi kan fortsätta att berätta om stadsutvecklingen i centrala Göteborg, på ett sätt som är säkert och går i linje med de restriktioner som gäller. Det är också ett tillfälle för oss att tänka konstruktivt och se nya möjligheter i den tid som råder. På detta sätt kan vi ha en fortsatt dialog med våra besökare, samtidigt som vi utvecklar Älvrummet som verksamhet, säger Maria Karlsson, kommunikationsstrateg på Älvstranden Utveckling. ■

Tillgängliga webbplatser

Under året har ett omfattande arbete gjorts för att tillgänglighetsanpassa bolagens webbplatser. Nu har det blivit enklare för alla besökare, oavsett funktionsvariation, att använda sidorna och ta del av information.

2016 blev det klart att offentliga organisationer inom EU skulle få lagkrav att öka den digitala tillgängligheten på webbplatser och appar för alla användare. Det handlar framförallt om demokratiska rättigheter och att alla ska kunna ta del av det som publiceras. Det nya webbdirektivet för webbplatser började gälla för lokalkoncernen den 23 september 2020 och det innebär att hemsidorna för Higab, Göteborgs Stads Parkering och Älvstranden Utveckling behövde en grundlig genomgång.

Tydligare innehåll

Under året har bolagen analyserat och tagit fram åtgärdsplaner för sina respektive webbplatser. De ändringar och förbättringar som har genomförts har bland annat handlat om att justera kontraster och färger, se till att beskriva allt innehåll som inte är text, markera länkar och utveckla systemet för att kunna hantera hemsidorna med enbart tangentbordet. Det har även funnits brister i struktur och användarvänlighet. Åtgärderna har krävt en stor arbetsinsats internt i bolagen under året. Resultatet är att webbplatserna nu har fått tydligare innehåll, bättre sökmotoroptimering och längre livslängd.

Enligt lagkravet har det publicerats tillgänglighetsredovisningar som beskriver aktuell status på webbplatserna. Analys av webbtillgängligheten kommer att utföras årligen för att säkerställa att bolagen följer de krav som finns. Vid nya uppdateringar kommer tillgänglighetsredovisningarna att uppdateras.

Under 2021 kommer tillgängligheten på Higabs stadsvandrings-app och Göteborgs Stads Parkerings app att analyseras då lagkrav om tillgänglighet på mobila applikationer träder i kraft den 23 juni 2021. ■

Attraktiv arbetsgivare

Medarbetarna är lokalkoncernens viktigaste tillgång och resurs. I en tid när många konkurrerar om kompetensen är det av största vikt att ha ett starkt varumärke som arbetsgivare. Detta för att kunna attrahera, utveckla och behålla rätt kompetens.

Ett starkt varumärke får vi genom att erbjuda trygga, rättvisa och jämlika anställningsvillkor och genom att se och ta hänsyn till våra medarbetares olika livssituationer. Målet är att erbjuda alla medarbetare ett hållbart arbetsliv i balans med andra delar av livet.

När Göteborg utvecklas i rekordtakt är det många som konkurrerar om kompetensen inom koncernens sektorer. Det innebär att rörligheten på arbetsmarknaden generellt ökar. Att ha ett starkt varumärke som bra arbetsgivare och vara en attraktiv arbetsplats är av största vikt för att kunna attrahera, utveckla och behålla rätt kompetens. Motiverade medarbetare och ett stort personligt engagemang stärker bolagen.

Bolagen i lokalkoncernen ska, av såväl medarbetare som invånare i staden, uppfattas som attraktiva arbetsplatser med jämlika, rättvisa och trygga arbetsvillkor. Inom alla bolag i lokalkoncernen bedrivs ett aktivt arbete med kompetensutveckling av medarbetare som baseras på individuella utvecklingssamtal.

Inom koncernen erbjuds varje år ett antal praktikplatser för studenter och feriearbete för skolorna.

Mål & styrning

Det som ytterst styr vårt arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare är, förutom kommunfullmäktiges budget, Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019-2023.

I programmet beskrivs utgångspunkter, mål och strategier med syftet att stärka Göteborgs bolag och förvaltnings roll som attraktiva arbetsgivare. I programmet finns även ett antal indikatorer för uppföljning av detsamma.

Klagomålsfunktioner finns genom facklig samverkan, utvecklingssamtal, arbetsplatsträffar, skyddsronder och genom en whistleblower-funktion i Göteborgs Stad. Arbetet med jämställdhet och mångfald bedrivs enligt respektive bolags likabehandlingsplan, anvisningar för rekrytering och ovan nämnda program för attraktiv arbetsgivare. Alla bolag i lokalkoncernen har en lika-

GÖTEBORGS STADS PROGRAM FÖR ATTRAKTIV ARBETSGIVARE 2019–2023:

Mål 1:

Vi är stolta över den nytta vi gör för dem vi är till för

Mål 2:

Vi har ett hållbart arbetsliv där verksamhet och hälsa utvecklas

Mål 3:

Vi attraherar och behåller medarbetare

behandlingsplan som är fastställd av respektive styrelse och revideras årligen. Planen utgår från diskrimineringslagen, stadens styrande dokument inom området och KF:s budget.

I likabehandlingsplanerna beskrivs bolagens förhållningssätt och systematiska arbete rörande mänskliga rättigheter och diskriminering. I enlighet med lika-behandlingsplanerna arbetar vi med åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, etnicitet, religiös tillhörighet, funktionsvariation och sexuell läggning.

All rekrytering utgår från en kravprofil och baseras på behovet av kompetens. I övrigt ges alla sökande till utannonserade tjänster samma möjlighet.

Praktikplatser

Utöver att vilja främja en öppen och attraktiv stad, tror vi att vårt varumärke som arbetsgivare stärks genom att erbjuda praktikplatser och feriearbete. Detta stimulerar även bolagens framtida behov av kompetensförsörjning och ger möjlighet för både unga och de i utanförskap att etablera sig på arbetsmarknaden.

Årets pandemi har ändrat bolagens förutsättningar och möjligheter att erbjuda praktikplatser och feriearbete enligt ordinarie plan. Lokalkoncernen har kunnat erbjuda ett större utbud än tidigare år med totalt 13 ordinarie praktikanter och 8 feriearbetare. I somras inledde även Higab, Liseberg och GotEvent ett samarbetat som gav ca 100 hög- och mellanstadieelever feriearbete på stadens arenor.

Indikatorer och målvärden för uppföljning av programmet

Nedan jämförelser med föregående års utfall är justerade för GöteborgsLokalers 65 anställda som numera ingår i Framtiden-koncernen.

Personalomsättning

Medarbetare i lokalkoncernen vid 2020 års slut:

Bolag	Totalt	Kvinnor	Män	Ny-anställda	Slutat
Higab	92 (93)	37 (37)	55 (56)	13 (19)	11 (10)
Göteborgs Stads Parkering	82 (91)	47 (51)	35 (40)	5 (15)	12 (14)
Älvstranden Utveckling	94 (96)	58 (60)	36 (36)	9 (15)	14 (12)
Lokal-koncernen	268 (280)	142 (148)	126 (132)	27 (49)	37 (36)

Koncernen erbjuder främst tillsvidareanställningar, men vid några tillfällen har det varit ändamålsenligt med tidsbegränsade anställningar vilket även ingår i årets siffror med 1 nyanställning och 6 avslutade anställningar.

Mångfald bland styrelser och medarbetare

Mångfald på arbetsplatsen innebär att inkludera människor med olika egenskaper och perspektiv. Lokalkoncernen mäter bolagens fördelning avseende kön som i slutet på december 2020 såg ut såhär:

Antalet anställda om 268 (280) är 12 färre än vid samma tid 2019, där könsfördelningen är 53 % (53 %) kvinnor och 47 % (47 %) män.

Antalet chefer var vid 2020 års slut 36 (43), där fördelningen var 61 % (54 %) kvinnor och 39 % (57 %) män.

Antal ledamöter och suppleanter i bolagens styrelser uppgick 2020 till 31 (38) med fördelningen 32 % (34 %) kvinnor och 68 % (66 %) män.



Lokalkoncernen utfall 2020

Frisknärvaro

Frisknärvaro är ett relativt nytt begrepp och kan enklast beskrivas som motsatsen till sjukfrånvaro. För lokalkoncernen innebär frisknärvaro andel medarbetare med totalt 4 dagars sjukfrånvaro eller mindre.

Frisknärvaro i lokalkoncernen under 2020:

Frisknärvaro bolag	Totalt (%)	Kvinnor (%)	Män (%)
Higab	73 (71)	69 (62)	76 (77)
Göteborgs Stads Parkering	72 (82)	68 (86)	77 (92)
Älvstranden Utveckling	66 (64)	58 (62)	78 (69)
Lokalkoncernen	75 (72)	95 (67)	77 (79)

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro i lokalkoncernen under 2020:

Sjukfrånvaro bolag	Totalt (%)	Kvinnor (%)	Män (%)
Higab	2 (4)	1 (6)	1 (2)
Göteborgs Stads Parkering	2 (2)	1 (2)	2 (2)
Älvstranden Utveckling	4 (3)	4 (4)	3 (1)
Lokalkoncernen	3 (3)	3 (4)	3 (5)

Hållbart medarbetarengagemanget

En medarbetarenkät brukar gå ut till bolagens alla anställda under november månad och utfallet redovisas under första kvartal påföljande år. Lokalkoncernen använder olika mätverktyg, men inkluderar frågor som summeras i ett mått för hållbart medarbetarengagemang. Tabellen visar bolagens totalindex för HME vilket är en summering av indexet för medarbetarna och cheferna.

HME bolag	2018	2019	2020
Higab	74	78	82
Göteborgs Stads Parkering	75	-	77
Älvstranden Utveckling	77	80	76

Göteborgs Stads
mål 2023:

40

Frisknärvaro:
Minst 40 %

7

Sjukfrånvaro:
Högst 7 %

80

HME medarbetare:
Minst 80

83

HME chefer:
Minst 83



Aktivt arbete med gemensam värdegrund

En gemensam värdegrund på arbetsplatsen är viktigt för Älvstranden Utveckling som bolag. Gemensamma värderingar är en styrka när bolaget ska genomföra sitt uppdrag och det är en plattform för att hantera såväl utmaningar som framgångar.

För att hålla värdegrunden levande i bolaget har gemensamma diskussioner genomförts där medarbetarna samtalat kring olika frågeställningar, dilemman och utmaningar kopplat till värdeorden. Genom att medarbetarna fått diskutera orden har de fått en djupare innebörd, gett ökad förståelse för oliktankande och bidragit till en bättre arbetsmiljö.

- Att diskutera och utmana varandra utifrån vår värdegrund styr vilka beteenden vi visar mot varandra. Det är detta som formar den kultur vi önskar på arbetsplatsen, förklarar marknadsansvarig Melina Garhed som tillsammans med HR-chef Patrik Stoppert ansvarar för värdegrundsarbetet hos Älvstranden Utveckling.

Älvstranden Utvecklings värdegrund består av bolagets grundläggande värderingar och av konkreta beskrivningar av hur alla anställda vill vara och agera på jobbet. Värderingar sammanfattas i ordet STAD – samarbeta, tänka nytt, ansvara och driva. En sammanfattning som även tangerar bolagets uppdrag, att bygga stad, vilket gör det enkelt att komma ihåg. ■

Praktik – en värdefull erfarenhet inför arbetslivet

Under våren 2020 praktiserade Julia Gomér Torp hos Älvstranden Utveckling samtidigt som hon skrev sitt examensarbete. En praktik som stärkte Julia i sin tilltro till sig själv och till den kunskap hon fått under sina studier. Med den erfarenheten i bagaget sökte hon sig till Sweco, där hon idag har en fast tjänst som miljökonsult.

- Att jag fick börja min karriär med praktik hos Älvstranden, ett bolag med höga hållbarhetsambitioner, lade grunden till de krav jag hade på min arbetsgivare när jag sedan sökte jobb, berättar Julia.

Under sin praktik hos Älvstranden Utveckling hjälpte Julia till med uppföljningen av Masthuggskajens hållbarhetsprogram och byggherrarnas åtaganden som finns i de aktörsspecifika handlingsplanerna. En erfarenhet som hon inte hade velat vara utan.

- Praktiken gav mig en bred inblick i hur ett stadsdelsutvecklingsprojekt växer fram och det gav mig chansen att konkretisera den teori jag lärt mig under min studietid, förklarar Julia, innan hon fortsätter:

- Som ny i arbetslivet kan det vara svårt att veta hur jag ska använda den kunskap jag förvärvat. Tack vare min handledare som uppmuntrade mig till att ställa frågor, ge mig perspektiv och lyfta mina tankar så har jag utvecklats som person och jag vet att jag har kunskap att bidra med.

Varje år tar Älvstranden Utveckling emot studenter i slutskedet av, eller efter avslutad utbildning, för praktik eller för att skriva examensarbete. Under 2020 har antalet praktikanter och examensjobbare varit högre än någonsin, och variationen i uppdragen likaså.

Uppdragen har handlat om allt från bygglogistik och fastighetsförvaltning till utformning av grönytor i urban miljö, mobilitet, gestaltning av ett fiktivt framtida Älvrum, nulägesanalyser och olika utvärderingar av genomförda åtgärder. Allt bygger på behov som Älvstranden Utveckling identifierat utifrån uppdraget att förverkliga Vision Älvstaden.



Genom att erbjuda möjlighet till examensarbeten eller kvalificerad praktik får studenterna en värdefull erfarenhet av arbetslivet, samtidigt som Älvstranden får in kreativa krafter i sin verksamhet som hjälper till att lösa olika specifika uppdrag.

- Vi tycker det är värdefullt att få studenters perspektiv på vårt arbete, samtidigt som de får en inblick i vår dagliga verksamhet och hur det är att jobba inom samhällsbyggnadsbranschen. Det är win-win för alla parter, förklarar Patrik Stoppert, HR-chef hos Älvstranden Utveckling. ■



Stanislav Ilic, Anna Lundberg och Jennifer Wiklund är tre av alla praktikanter som hjälpt Älvstranden Utveckling under året med olika uppdrag.

Foto: Julia Gomér Torp



100 ungdomar fick arbete på Göteborgs arenor

Under sommaren fick ett hundratal ungdomar chansen till feriearbete på arenor runt om i Göteborg. Satsningen var ett helt nytt samarbete mellan Got Event, Liseberg och Higab.

- Utan det här samarbetet hade det inte varit möjligt att få fram så många platser. Så det känns väldigt roligt att vi kunde hitta den här kreativa lösningen och få chansen att hjälpa ungdomar ut i arbetslivet, säger Lena Erlandsson, HR-chef på Higab.

Det var i samband med starten av coronapandemin som Higab började titta på möjligheten att erbjuda feriearbete på de arenor som bolaget äger och förvaltar. En diskussion inleddes med Got Event som driver verksamheten på arenorna, men frågan återstod vem som skulle kunna handleda ungdomarna.

- Got Event och Higab hade inte möjlighet att få fram handledare, men då erbjöd sig Liseberg som har personal med stor erfarenhet av att arbeta med ungdomar, säger Lena Erlandsson.

Det ledde till ett samverkansprojekt som innebar att fem handledare från Liseberg arbetade med ett hundratal ungdomar, både niondeklassare och gymnasieelever, på Göteborgs arenor. Det handlade om underhållsarbeten och stöd- och förbättringsarbeten som yttre skötsel och målning. Projektet ingick i Göteborgs Stads satsning på feriearbete och finansierades av förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Arbetena genomfördes på Ullevi, Scandinavium, Frölundaborg och Gamla Ullevi. ■



Hållbara transporter och mobilitet

Att minska transportsektorns klimatpåverkan, att ge fler människor bra resmöjligheter och att stärka konkurrenskraften genom att erbjuda ett rikt stadsliv och goda förutsättningar för näringslivet, är tre av de stora utmaningarna i Göteborg när det kommer till trafikplanering. Här har bolagen i lokalkoncernen en viktig roll att spela.

Göteborg ska gå från att vara en stor småstad till att bli en storstad. För att på ett hållbart sätt kunna välkomna fler invånare, besökare och verksamheter i en tätare stad behöver trafiksystemet förändras. Göteborgarna ska kunna, och vilja, använda gång, cykel och kollektivtrafik som sina vanligaste färdmedel. I detta arbete handlar det både om att arbeta med personresor, där det ska vara lätt att nå viktiga platser och funktioner oavsett färdmedel, och förutsättningar. Det är viktigt att skapa en attraktiv stadsmiljö där människor vill bo, arbeta, handla, studera och mötas, samt hur godstransporterna i, till och från staden kan utvecklas utan att de inkräktar på livskvalitet, hållbarhet och tillgänglighet.

Göteborg befinner sig i det största utvecklingsprånget i modern tid när det kommer till stadsutveckling, och det påverkar trafikplaneringen och mobiliteten i staden. Samtidigt som det sker en förtätning av bostäder och arbetsplatser i staden pågår också ett antal omfattande infrastruktursatsningar, som bygget av en ny Hisingsbro, Västlänken och överdäckningen av E45 vid Gullbergsvass och Centralen-området.

Genom Göteborgs Stads Parkering och Älvstranden Utveckling bidrar lokalkoncernen till att upprätthålla och utveckla möjligheter till hållbara transporter och god mobilitet även under stadens förändring. Det görs inom rollen som fastighetsägare, genom kunskapsbaserad utveckling, deltagande i innovationsprojekt som både fokuserar på personresor och bygglogistik och gods- och avfallstransporter, samt digitalisering och tekniska hjälpmedel i form av nya betalningslösningar. Den tekniska utvecklingen medger också bättre insikt i människors beteende vilket medför större möjlighet att möta olika behov för att uppnå hållbar mobilitet.



Foto: Ola Kjellby



Foto: Frida Winter

Mål & styrning

Arbetet med att skapa hållbar mobilitet styrs av KF:s budget som en del i att skapa en hållbar stad. Målsättningen är att medverka till att staden ska vara tillgänglig för alla och att vi ska ha en vacker stad med en hållbar stadsutveckling – socialt, ekonomiskt och ekologiskt. En viktig del är att uppmuntra till att fler väljer att resa med kollektivtrafik eller cykel framför bil och att på olika sätt skapa möjligheter för det.

Det vägledande styrdokumentet för hållbara transporter är "Göteborgs Stads Trafikstrategi för en nära storstad" som beslutades av Trafiknämnden 2014. Strategin tar sikte på 2035 och handlar om ett Göteborg där mer finns på nära håll.

År 2035 beräknas Göteborg ha 150 000 fler invånare och 80 000 fler arbetstillfällen och staden går från att vara en stor småstad till att bli en storstad. Att ta hand om fler människors resande, stärka stadens konkurrenskraft och minska transportsektorns klimatpåverkan är de största utmaningarna som trafikstrategin har att hantera. Alla med stor betydelse för att Göteborg ska nå uppsatta mål och skapa god livskvalitet, konkurrenskraft och en hållbar utveckling.

Trafikstrategin har tagits fram parallellt med strategin för utbyggnadsplanering och grönstrategin och utgår från översiktsplanen som antogs 2009. Tillsammans med Vision Älvstaden anger de en tydlig riktning för stadsutvecklingen i Göteborg de närmaste 20 åren.

Platser för laddning av elfordon

Inom koncernen har vi cirka 1 179 (720) laddplatser för laddning av elbilar.

Parkeringsplats för cyklar

Lokalkoncernens bolag har totalt drygt 6 000 (6 000) cykelparkeringar runt om i Göteborg.





Foto: Pernilla Wellraath

Nytt cykelgarage i Gamlestadens

Den 19 augusti invigdes ett nytt cykelparkeringshus intill Gamlestadens resecentrum. Det har byggts av trafikkontoret och Göteborgs Stads Parkering sköter driften. Syftet med parkeringshuset är att bidra till att förenkla arbetspendling genom att göra det smidigt att kombinera resande med kollektivtrafik och cykel. Cykelgaraget har tre våningar och det finns eldrivna transportband vid trapporna. P-huset har plats för upp till 600 cyklar, inklusive lådcyklar och andra specialcyklar. ■

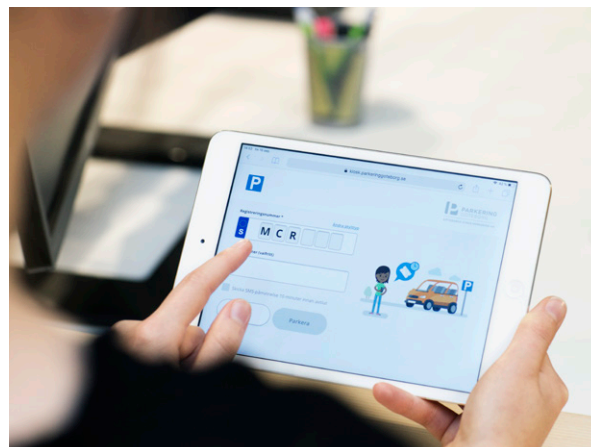


Foto: Carina Gran

Nya företagstjänster för smartare parkering

Under hösten har Göteborgs Stads Parkering lanserat två nya produkter till företagskunderna. Den ena heter Gästeparkering som innebär att företag tillfälligt "lånar ut" sina parkeringstillstånd till kunder som själva sköter hanteringen på en läsplatta eller dator i entrén. På det här sättet kan vi använda våra befintliga platser på ett klokt och mer hållbart vis, och slipper att bygga nya. Den andra kallas Tjänsteparkering och innebär att de anställda parkerar på faktura i tjänsten. Detta är något som varit väldigt efterfrågat och flera kunder anmälde sitt intresse för Tjänsteparkering innan den ens lanserades officiellt. ■

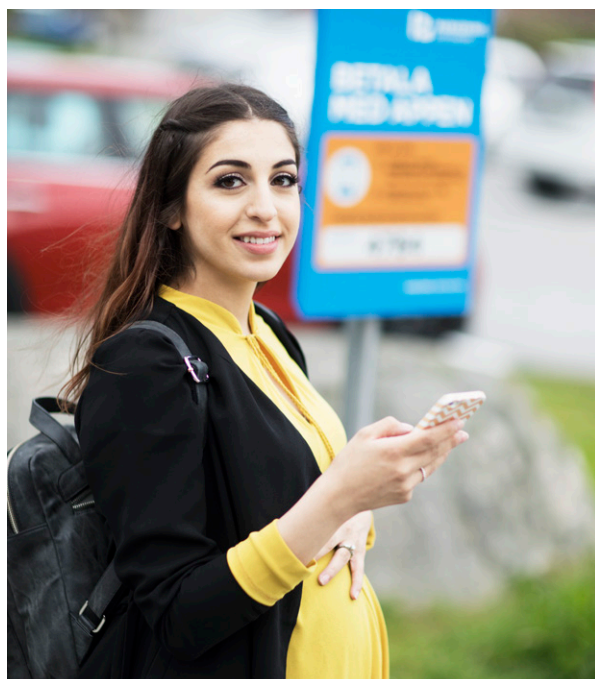


Foto: Carina Gran

Göteborgs Stads Parkering återförsäljare av Västtrafiks biljetter

2018 inleddes ett pilotprojekt tillsammans med Västtrafik där kunderna kunde köpa kollektivtrafikbiljett direkt i appen Parkering Göteborg. Piloten föll väl ut och under hösten 2020 meddelade Västtrafik att bolaget permanent blir den första externa återförsäljaren av biljetter på kollektivtrafiken. Syftet är att göra det enklare för kunderna att kombinera olika färdssätt och göra hållbara val för sina resor. ■



Foto: Lima



Mobilitetshubbar på Lindholmen i anslutning till parkeringsytor

Göteborgs Stads Parkering har, tillsammans med Västtrafik, Älvstranden Utveckling och andra parter, studerat förutsättningarna för och etablerat mobilitetshubbar med strategiska lokaliseringar på Lindholmen. Vid dessa hubbar samlas och synliggörs mobilitetstjänster i form av parkering, bilpoolsbilar, kollektivtrafik, låncyklar, elskotrar och cykelservice för att ge några exempel. Satsningen utgör ett led i bolagets engagemang i det Vinnova-finansierade utvecklingsprojektet LIMA, Lindholmen Integrated Arena. LIMA syftar till att erbjuda företag på Lindholmen och dess anställda en samlad mobilitetstjänst i form av en app i syfte att minska behovet av egen bil och därmed underlätta parkeringssituationen på Lindholmen. ■



Popup-cykelverkstad på Lindholmen

Älvstranden Utveckling jobbar tillsammans med andra fastighetsägare för att synliggöra gång-, cykel- och kollektivtrafiken på Lindholmen och skapa bättre förutsättningar för olika sätt att ta sig till och fram i området. Under april öppnades en popup-cykelverkstad i en container i området.

– I takt med att Lindholmen utvecklas och allt fler behöver ta sig hit och rör sig i området behöver vi välja ett mer hållbart och yteffektivt sätt att resa. Eftersom det inte fanns någon cykelverkstad i närheten ville vi testa efterfrågan och på så vis även uppmuntra och underlätta för cyklister, säger Åsa Svensson, miljöstrateg på Älvstranden Utveckling.

Älvstranden Utveckling har initierat etableringen, drivit processen och är även hyresvärd för den aktör som kommer att driva verkstaden. Allt sker i samarbete med flera andra aktörer, bland annat Chalmers-fastigheter som kostnadsfritt upplåter marken där containern står. ■



Cirkulär ekonomi

Cirkulär ekonomi innebär i motsats till linjär ekonomi att gå från ett samhälle där vi förbrukar till ett samhälle där vi återbrukar och tar hand om det vi redan har. Genom lokalkoncernen skapas förutsättning för medborgaren att vara en del av och aktivt välja cirkulära system.

Göteborgs Stad arbetar för ett kretsloppsanpassat samhälle där resurseffektivitet och hantering av avfall är en viktig del i den cirkulära ekonomin. För att vi ska lyckas med det måste vi hitta sätt att designa, producera och använda våra resurser smartare. Till exempel genom att göra det lättare att återanvända, låga och dela istället för att köpa nytt och slänga.

Lokalkoncernen, som är aktörer inom stadsutveckling, ska bidra till att skapa en stad där förutsättningar att leva en hållbar livsstil blir realitet. Om vi ska nå en cirkulär ekonomi krävs stora förändringar i samhället bland såväl näringsliv som privatpersoner. För lokalkoncernens bolag handlar det om att skapa medvetenhet om resursanvändning och påvisa fördelarna med till exempel delning och återbruk. Dessutom behöver vi skapa förutsättningar både för våra befintliga kunder och i den stad vi har nu men också när vi planerar och utvecklar nya delar av staden.

Dessutom har koncernen, med stora kontaktytor mot leverantörer, verksamheter och invånare goda möjligheter att sprida kunskap om cirkulär ekonomi.

Mål & styrning

Stadens arbete med att gå från en linjär till en cirkulär ekonomi styrs framför allt av Göteborgs Stads Miljöprogram 2013–2020 och tillhörande handlingsplan för miljön 2018–2020. I handlingsplanen beskrivs ett antal åtgärder som syftar till att Staden ska visa vägen och initiera cirkulära lösningar i sina egna verksamheter och för medborgare och näringsliv. Vi ska inspirera, utveckla och samordna arbetet för ett cirkulärt Göteborg.

Ökande möjligheter till återbruk, delande och reparation ska ges för såväl göteborgarna som för Stadens egna verksamheter.

Avfallsmängderna kan möjligen ses som en indikation på hur effektivt vi använder våra resurser. Frågan om cirkulär ekonomi är dock betydligt större än så, det handlar om koncernens gemensamma engagemang i att skapa möjligheter för kunder och medborgare att leva och verka resurseffektivt.

GÖTEBORGS STADS MILJÖPROGRAM 2013–2020:

Miljömål 11: God bebyggd miljö

Delmål 32: Minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning

Mängden hushållsavfall som uppstår per invånare år 2020 ska vara lägre jämfört med 2008, 453 kg/person, och resurserna i avfallet ska tas tillvara i så hög grad som möjligt, samtidigt som påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.

Delningstjänster

Göteborgs Stad Leasing erbjuder alla bolagen inom staden att leasa tjänstecyklar. Parkeringsbolaget och Älvstranden Utveckling erbjuder tillsammans 3 leasade och 2 egna cyklar till medarbetare i tjänst. Higab erbjuder istället sina medarbetare att nyttja Styr & Ställ, dvs stadens låncyklar, något även Älvstranden Utveckling gör. Totalt erbjuder koncernen 7 lånekort till sina medarbetare.

Koncernen erbjuder tillsammans 50 136 parkeringsplatser runt om i staden och idag används 254 platser till bilpoolstjänster. Bolagen erbjuder även egna bilpoolar till medarbetare i tjänst genom att leasa fordon av Göteborgs Stads Leasing.

Göteborgs Stads Kretslopp och vatten är ansvarig för Stadens interna återbrukssajt, Tage, där verksamheterna kan efterlysa och ge bort möbler och inventarier sinsemellan. Under året har bolagen inom lokalkoncernen annonserat och gett bort 24 föremål.

Avfall

Hyresgästernas avfall

Den övervägande delen av lokalkoncernens avfall uppstår i våra hyresgästers verksamheter. Vårt ansvar är då att informera om hur avfall ska hanteras samt att skapa möjligheter för hyresgästerna att på ett smidigt och regelrätt sätt hantera sitt avfall.

Detta gör vi genom att:

- Föra en kontinuerlig dialog med hyresgästerna om deras behov av avfallshantering.
- Tillhandahålla väl fungerande utrymmen för avfallshantering utifrån de behov som finns i varje fastighet.
- Utforma avfallsutrymmen i enlighet med Göteborgs Stad Kretslopp och vattens råd och anvisningar i dokumentet "Gör rum för miljön".

Resursanvändning och avfallshantering på våra byggarbetsplatser

Att bygga nytt och bygga om kräver mycket material och resurser. Materialet påverkar miljön när det tillverkas och när det transporteras. För lokalkoncernen är det därför viktigt att minska mängden material och i större utsträckning använda material framställt av förnybara eller återvunna råvaror eller återbrukat material.

Flera av bolagen i koncernen har börjat införa krav på återanvändning av vissa byggnadsdelar vid ombyggnationer men även vid inredning av lokaler.

Trots medvetenhet och resurseffektivitet uppstår en stor mängd avfall på våra byggarbetsplatser. Här ansvarar vi som byggherrar för att:

- Föra en löpande dialog med våra entreprenörer och leverantörer om hur resurseffektiviteten kan öka och avfallsmängderna minska.
- Ställa krav på leverantörer och entreprenörer avseende resursanvändning och hantering av avfall.
- Följa upp avfallshanteringen genom miljöronder på byggarbetsplatserna och kontrollera att avfall sorteras i rätt fraktioner samt att man kan verifiera vem som tagit emot avfallet.

Krav ställs i projektspecifika miljöplaner.

Avfallsmängder

Matavfall (kg)			Restavfall (kg)		
2018	2019	2020	2018	2019	2020
148 827	145 053	73 249	1 267 127	1 041 589	646 393

Om avfallsmängderna slås ut per förvaltd yta (m²)
fås följande siffror för lokalkoncernen:

Matavfall (kg/m ²)			Restavfall (kg/m ²)		
2018	2019	2020	2018	2019	2020
0,10*	0,10	0,07	0,89	0,70	0,63

*0,10 kg/m² kvarstår för 2018

De totala avfallsmängderna, kg/m², har alltså minskat under 2020 jämfört med 2019 enligt följande:

Matavfall: -0,03 kg/m² eller -29 %

Restavfall: -0,07 kg/m² eller -10 %



1 405 kilo second hand-kläder för en mer hållbar stad

I januari kom resultatet av kampanjen Återwin-win som Älvstranden Utveckling genomfört tillsammans med Atrium Ljungberg, till förmån för Göteborgs Stadsmission.

Stadsmissionen second hand öppnade pop up-butik i en av Älvstrandens lokaler i Lindholmen Science Park där de både samlade in gåvor och sålde nygamla favoriter. Totalt samlades 1 405 kilo kläder och prylar in. Även om målet var satt till 5 ton var det ändå en gedigen mängd som gör skillnad för många göteborgare i utsatthet.



Gåvorna gör skillnad på flera sätt. I Stadsmissionens butiker och på insamlingscentralen pågår arbetsträning för människor på väg tillbaka till arbetslivet. Hanteringen och försäljningen av gåvorna ger alltså möjligheter till arbetsträning och praktik. När varan är såld går överskottet till Stadsmissionens sociala arbete för göteborgare i utsatthet. Och sist men inte minst: genom att bidra till återbruk minskar vi miljöavtrycket. ■



Gamla kläder blir nya produkter

En pikétröja har omvandlats till två mössor, en t-shirt har blivit en vetevärmare och en dunjacka och college-tröja har formats om till vantar. Det är bara några exempel på vad som har hänt med Higabs gamla profilkläder efter att de lämnades in för recycling på Göteborgs syfabrik.

Under hösten samlade Higab in gamla profilkläder för att ge dem nytt liv. Nu har de utslitna plaggen gjorts om till tröjor, väskor, vantar och mössor som medarbetarna kan använda. Arbetet har letts av Ida Lindgren som är Higabs hållbarhets- och säkerhetsansvarig.

Varför har Higab valt att recykla kläder?

– Vi ska agera för hållbarhet i allt vi gör, därför är det viktigt att identifiera hur Higab kan bidra till att nå klimatmålen på flera plan. Klädproduktion har en stor lokal påverkan där de produceras. När kläder är utslitna vill vi gärna kasta dem eller möjligen lämna dem till second hand. När vi i stället uprecyklar får de ett nytt

och högre värde. Att skapa cirkulära flöden ökar både värdeskapandet för oss som konsumenter och ger minskad påverkan på miljön och ekonomin.

Hur går processen till?

– Efter att vi samlat in våra teknikers gamla kläder och tvättat dem så skickades de till ett lokalt företag som arbetar med återvunnet material. De uprecyklar kläderna till nya produkter.

Vad tycker du om resultatet?

– Det har varit viktigt att varje steg under processen ska kännetecknas av ansvarstagande ur ett hållbarhetsperspektiv. Därför är leverantörens lokala förankring och fokus på återvunnet material centralt. Det handlar inte bara om attraktiviteten i produkterna, utan hur processen fram till dess varit. Vi har tänkt till och försökt ta ansvar i varje steg. Det gör att resultatet känns extra bra. ■

Bilpooler

Volvo Car Mobility Sweden (M) lanserade sin flytande bildelningspool i Göteborg i juni. Det har varit en del tekniska utmaningar med tjänsten sedan lanseringen. Övriga bilpooler ser över vilka platser de önskar behålla med ett läge under pandemin och ett under ”normalläge”. Flertalet bilpooler efterfrågar elladdning till sina platser framöver. Under 2021 kommer M endast att ta in bilar som är hybrider eller 100% eldrivna. ■

Påverkan på lokalsamhället

Lokalkoncernen vill, genom sin verksamhet, skapa värde för medborgaren. Genom delaktighet och dialog skapas samhälls-engagemang och det påverkar lokalsamhället positivt.

Som en del av Göteborgs Stad är lokalkoncernens uppdrag att skapa nytta och värde för medborgarna, de som lever och verkar i Göteborg. Detta innebär att koncernens verksamheter förutsätter ett starkt engagemang i lokalsamhället. Tillsammans ska bolagen i lokalkoncernen bygga en hållbar Älvstad, skapa förutsättningar för hållbara mobilitetslösningar, skapa trygga, trivsamma och hållbara mötesplatser och torg, tillhandahålla lokaler för kommunala ändamål och vårda våra kulturhistoriska byggnader.

Allt detta ska göras på ett sätt som utgår från medborgarnas tankar, idéer, behov och önskemål.

Med Älvstaden ska centrala Göteborg fördubblas i storlek. En medelstor svensk stad ska utvecklas på båda sidor Göta Älv. Uppdraget att utveckla en hållbar Älvstad innebär att utveckla en stad med alla de funktioner som en central stad har, som är attraktiv och välkomnar alla.

Genom delaktighet och dialog med invånarna ska vi skapa ett samhällsengagemang och en positiv påverkan på lokalsamhället. Metoderna för detta varierar och vi arbetar ständigt med att hitta och utveckla tillvägagångssätt för att ta tillvara göteborgarnas tankar om staden.

Mål & styrning

Bolagens roller och hur de ska arbeta för att påverka samhället i en positiv riktning beskrivs i respektive bolags ägardirektiv. Inga specifika mål finns på detta området utan det handlar istället om en förutsättning och ett verktyg för att bidra till att skapa en hållbar stad.



Foto: Vilborgs arkitektur

Masthugget Väst – en plats att mötas på

Under november började marken förberedas för en ny anläggning som ska byggas på Masthuggskajen. Än så länge går den under arbetsnamnet Masthugget Väst. Det kommer att bli något utöver det vanliga med flera funktioner under samma tak: kontor, gymnastiksal, mat, kultur och parkering – och en magisk utsikt. Anläggningen byggs av Göteborgs Stads Parkering tillsammans med Higab och idrott- och föreningsförvaltningen och beräknas vara färdig sista kvartalet 2023. Anläggningen ska bidra till att stärka den nya stadsdelen Masthuggskajen och positionera området som dynamiskt, inbjudande och som en plats där människor vill mötas. Med 700 parkeringsplatser ska den även bidra till att öka tillgängligheten till, från och inom området.

I byggprojektets upphandling har Göteborgs Stads Parkering ställt krav på att ta fram en klimatberäkning i två steg varav beräkningen i systemhandlingskedet nu är framtagen. Klimatberäkningen har gjorts för byggnadens stomme, pålar, grund, pågjutning och fasad. ■



Första hyresgästerna i Frihamnen

I mars flyttade de första 44 hyresgästerna in i de nya lägenheterna i Frihamnen i Göteborg. På sikt ska de nio kvarteren på Kvillepiren rymma cirka 900 lägenheter. Under 2020 har två av de nio kvarteren färdigställts och cirka 250 personer – studenter och yrkesverksamma – bor nu i området.

– Majoriteten av lägenheterna planeras stå färdiga till sommaren 2021, säger Stefan Pirhonen projektledare på Älvstranden Utveckling.

De temporära bostäderna i Frihamnen är ett led i Älvstranden Utvecklings arbete med att utveckla hela Frihamnen. Tanken är att hyresgästerna i bostäderna på Kvillepiren ska vara med och skapa liv och utveckla Frihamnsområden i avvaktan på mer permanenta lösningar.

Lägenheterna byggs med temporära bygglov. Ett sådant bygglov gäller max 15 år men byggherrarna räknar med att modulerna håller i 100 år, och kan alltså återanvändas på annan plats.

Lägenheterna på Kvillepiren uppförs i samarbete med byggherrarna Brofred Bygg & Entreprenad AB och Tempohousing Scandinavia. ■



Foto: Göteborgs Stad

Masthuggskajen prisas för sin hållbara stadsutveckling

Masthuggskajen är i högsta grad en "influencer" inom hållbar stadsutveckling, enligt vinnarmotiveringen. Första pris inom kategorin "Årets Citylab-projekt" i den prestigefulla tävlingen Sweden Green Building Awards går till projektet.

Tävlingen Sweden Green Building Awards prisar årligen personer och projekt inom den svenska samhällsbyggnadssektorn. Vad aktörerna har gemensamt är att de leder utvecklingen mot en grön omställning.

På den digitala prisutdelningen i november vann Masthuggskajen första pris inom kategorin "Årets Citylab-projekt". Motiveringen löd "Masthuggskajen i Göteborg är i högsta grad en 'influencer' inom hållbar stadsutveckling. Det centralt belägna området vid vattnet, känt för sitt rika kulturliv, ska nu förtätas med ytterligare 1 300 bostäder, parker, förskolor, hotell samt fem till sex tusen arbetsplatser. Masthuggskajens hållbarhetsprogram har på ett unikt sätt tagits fram i bred samverkan med samtliga aktörer med ett innovativt fokus på social hållbarhet".

– Det är fantastiskt. Vi känner oss stärkta och får ännu mer energi att ta våra ambitioner hela vägen. Vinsten är ett kvitto på det hårda arbete som vi lagt ner tillsammans i projekt Masthuggskajen. Vi har under lång tid arbetat systematiskt med att integrera hållbarheten i stadsutvecklingsprocessen och ser nu resultat, säger Kristian Käll, processledare för hållbarhet på Älvstranden Utveckling.

Priset delas ut av Sweden Green Building Council som är Sveriges ledande medlemsorganisation för hållbart samhällsbyggande. Redan för två år sedan var Masthuggskajen första stadsutvecklingsprojektet att certifieras för planeringsskedet enligt Citylab Action. Då uppmärksammades Masthuggskajen för sitt gedigna hållbarhetsprogram.

Förutom bostäder, hotell och arbetsplatser, byggs en halvö och ett levande kajstråk i projekt Masthuggskajen. Göteborg får också två nya parker, Järnvägs-parken och Masthuggsparken. Det kommer att finnas plats för ett aktivt gatuliv med mat, kultur och handel. Den hållbara stadsutvecklingen genomsyrar projektets alla delar, från val av material till verksamheter på plats. Bland annat samarbetar Masthuggskajen med Sharing City Göteborg i en satsning för att utveckla delningstjänster i området, som går ut på att hyra, dela, låna eller ge istället för att äga.

FAKTA: Masthuggskajen byggs av Elof Hansson Fastigheter, Fastighets AB Balder, NCC, Riksbyggen, Stena Fastigheter Göteborg och Älvstranden Utveckling tillsammans med Göteborgs Stad. ■



Sätt färg på Göteborg samarbetar med Kompani 415

Sätt färg på Göteborg har genomfört ett renoveringsarbete hos Kompani 415 i Kviberg. Samarbetet innebär att unga arbetssökande får chansen att komma in i arbete samtidigt som insidan av 1940-talshuset målas om.

Det gula trähuset i Kviberg där Kompani 415 har sin verksamhet uppfördes 1943 genom donationer från Göteborgs stora industrier och rederier. Det byggdes som en del av Göta artilleriregemente och gick då under namnet Fritidshemmet. Här fanns filmsal, bibliotek och lärum. Regementet använde den stora filmsalen som sin egen biograf fram till 1980-talet. Sedan 2014 finns Kompani 415 i huset. Det är en kreativ samarbetsplats för allt från konstnärer, musiker, teatergrupper och skribenter till ideella föreningar och ingenjörer.

I år har Kompani 415 inlett ett samarbete med Sätt färg på Göteborg som rekryterar unga arbetssökande, ger

dem yrkeskompetens inom måleri och öppnar dörren till en bransch full med jobbchanser. Sedan mitten av februari har arbetet pågått med att måla om delar av husets insida. Bland annat har den stora salen, salongen, kontoren, toaletterna, och trapphuset målats om.

Kompani 415 har även expanderat och hyr nu grannhuset, den så kallade Götamässen. Officersmässen byggdes 1912 och bestod av tre våningar med kök, matsal, serveringsrum, cafélokal, samlingsrum och balkongrum. Här fanns också fyra rum för föreståndaren och betjäningen.

Samarbetet mellan Kompani 415 och Sätt färg på Göteborg fortsätter även här genom att huset målas om invändigt. Higabs byggnadsantikvarie bistår i arbetet med vägledning och rådgivning för hur huset bäst ska bevaras. ■



Under 2020 öppnade Göteborgs allra nyaste gymnasieskola på Lindholmen. Lindholmens tekniska gymnasium är den första gymnasieskola som byggts i Göteborgs Stad på 25 år. Den blev inflyttningsklar till höstterminen och rymmer 1 000 elever. ■



Foto: Sweco Architects

En plats för medskapande i Bergsjön

Nu byggs Göteborgs nya kulturhus i Bergsjön. En efterlängtat satsning med fokus på social hållbarhet och integration. Genom att involvera invånarna i processen runt bygget har både engagemang och idéutbyten skapats.

Under året påbörjade Higab bygget av Göteborgs nya kulturhus vid Rymdtorget, där de boende har involverats i högre grad än vad som är vanligt vid nybyggen av offentliga platser. Bland annat har det varit en omfattande dialogprocess. Katja Ahlsell är projektledare för kulturhuset på stadsdelsförvaltningen Östra Göteborg.

Vad betyder bygget av kulturhuset för invånarna i Bergsjön?

– För alla de boende och lokala aktiva som har kämpat för ett kulturhus i många år är det såklart väldigt positivt att det äntligen byggs. För det allra flesta är det superbra att man satsar på ett kulturhus i Bergsjön, men det finns säkert de som har svårt att förstå varför så mycket skattepengar går till den här typen av verksamhet.

Hur har ni arbetat för att involvera de boende i processen?

– Ända sedan starten 2013 har vi arbetat med referensgrupper och dialogmöten av olika slag. Både lokalt och i hela staden. Genom öppna möten och samtal med olika grupper har idéer och tankar kommit fram som ligger till grund för verksamhetsytorna. Vi har också genom hela processen – både i tidigt skede och ännu mer nu – jobbat med kulturarrangemang som är tydligt kopplade till kulturhuset för att samla människor och skapa nätverk som senare kan vara en del av verksamheten i huset. Ett exempel är kulturfestivalen Tellus.

– Vi har ett samarbetsavtal med föreningen Navet, som fungerar som en paraplyorganisation för flera föreningar i Bergsjön och som haft som mål att öppna en medborgardriven mötesplats i Bergsjön. Tillsammans arbetar vi fram en verksamhetsplan och en vision, så att vi kan jobba med ett stort mått av medskapande både när och innan huset står klart.

Vad är dina egna förhoppningar kring det nya kulturhuset?

– Förhoppningen är att kulturhuset ska fungera som ett kulturellt nav och en ny mötesplats. Både lokalt och i hela staden. Att staden öppnas upp och att Bergsjön får ytterligare en positiv arena för gränsöverskridande möten och sätts på kartan både lokalt och globalt. Att huset och dess verksamhet kommer bidra till att man vågar involvera användarna i beslutsprocesser. Där vi vågar tänka nytt och utanför den kommunala boxen.

FAKTA: Kulturhuset Bergsjön beräknas stå klart 2022. Huset har ritats av SWECO Architects. För att skapa intresse och förståelse för den kommande verksamheten i kulturhuset har kulturfestivalen Tellus anordnats årligen vid Rymdtorget sedan 2014. Invånare och personer som är verksamma i Bergsjön kommer även bjudas in att vara med och skapa den konstnärliga gestaltningen för kulturhuset under ledning av konstnären Jelena Rundqvist. Fram till nu har stadsdelsförvaltningen Östra Göteborg varit ansvariga beställare men från årsskiftet 2020/2021 tar kulturförvaltningen över. ■

Hållbar leverantörskedja

Offentlig sektor står för en stor mängd av alla inköp och upphandlingar i Sverige. Därför måste vi som kommunala bolag säkerställa att det sker på ett ansvarsfullt sätt. Genom krav och uppföljning ger det oss också möjligheten att driva på en hållbar utveckling.

Bolagen i lokalkoncernen är till stor del beställarorganisationer och beroende av de leverantörer som vi anlitar. Leverantörerna är vår förlängda arm och många gånger de som möter de vi finns till för, kunder och medborgare. Därför är det viktigt att vi i lokalkoncernen tar ett stort ansvar för vad som händer och hur vi påverkar vår omvärld genom vår leverantörskedja.

Inköpsprocessen är ett viktigt verktyg i arbetet med att uppnå en hållbar leverantörskedja. Genom att kontrollera och granska våra leverantörer innan vi anlitar dem och kravställa vid upphandling kan vi få våra leverantörer att minska negativ påverkan och öka den positiva. Det handlar om såväl miljökrav som sociala krav.

Göteborgs Stads modell för social hänsyn i upphandling är en viktig del av Stadens arbete för att skapa en öppen och jämlik stad där människor vill leva och bo. Genom att skapa jobb för människor som står utanför arbetsmarknaden, får fler möjligheten att bli självförsörjande och skapa sig en meningsfull vardag.

En del i detta arbete är att minst 50 % av Stadens alla tjänsteupphandlingar ska göras med Göteborgs Stads modell för social hänsyn. Arbetet med modellen ska främja sysselsättningsmöjligheter för personer som står långt från arbetsmarknaden, stimulera social integration, lika möjligheter och sociala rättigheter.

Mål & styrning

Arbetet med att skapa en hållbar leverantörskedja styrs av Stadens budget och av Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling. I riktlinjen framgår att bolag och förvaltningar i staden, genom att ställa krav vid inköp och upphandling, ska bidra till en bättre miljö och ett hållbart samhälle. Hänsyn ska tas till flera perspektiv, till exempel tillgänglighetskrav, hållbarhetskriterier och frågor om etisk handel och socialt ansvar.

Tjänster och produkter med så liten klimat- och miljöpåverkan som möjligt ska väljas och cirkulära lösningar ska eftersträvas.

Särskild hänsyn ska tas till ILO:s åtta grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet samt FN:s barnkonvention.

Vid större tjänstekontrakt och entreprenader ska utredas om det är möjligt att ställa krav som innebär att personer som står långt ifrån arbetsmarknaden får möjlighet till sysselsättning. Om så är fallet har Göteborgs Stad en modell för social hänsyn i offentlig upphandling samt en stödfunktion på inköp- och upphandlingsförvaltningen. Sociala krav kan även ställas på andra sätt men då ska detta kunna redovisas till Göteborgs inköps- och upphandlingsnämnd.

Tjänsteupphandlingar med social hänsyn

Totalt har 26 st tjänsteupphandlingar gjorts under året där modellen för social hänsyn, eller andra krav avseende social hållbarhet varit möjliga att ställa. Av dessa användes modellen eller andra sociala krav i 14 upphandlingar.

Under 2020 rekryterades 5 personer inom ramen för Göteborgs Stads modell för social hänsyn. Rekryteringarna gjordes av anlitade entreprenörer enligt krav ställda vid upphandling.

Hållbarhetskrav vid upphandlingar

Koncernens alla upphandlingar görs utifrån stadens krav och riktlinjer samt lagstiftning inom olika områden så som kemikaliekrav, miljöledningskrav, barnkonventionens krav och krav på socialt ansvarstagande. Göteborgs Stads Parkering har som en del av årets skärpta inköpsrutiner, beslutat om en egen anvisning för inköp och upphandling där det även tydligt framgår vilka hållbarhetskrav som berör bolaget.



Älvstranden Utveckling vann Upphandlingspriset 2020

I samband med Upphandlingsdagarna 4 februari 2020 tog Älvstranden Utveckling hem Upphandlingspriset 2020 för sitt arbete med Lindholmsleveransen.

– Det här är en riktig energiboost och vi är så stolta över att vinna Upphandlingspriset! Vi kommer använda den här energin till att göra fler innovativa satsningar och sikta ännu högre nästa gång, säger Pauline Hansson, upphandlare på Älvstranden Utveckling.

Lindholmsleveransen är en transportlösning som ska minska antalet tunga gods- och avfallstransporter. Sedan systemet infördes 2008 på Lindholmen i Göteborg har denna typ av transporter minskat med över 80 procent. När tjänsteoperatören till Lindholmsleveransen skulle upphandlas 2019 provade Älvstranden Utveckling ett nytt grepp för att tjänsten skulle utvecklas. Dels ställdes det tuffa miljökrav, men det fanns också utrymme för anbudsgivarna att komma med egna klimatsmarta lösningar.

– När tjänsten skulle upphandlas på nytt såg vi stora möjligheter för nya effektivare lösningar. Vi har sett till att leverantören följer med i teknikutvecklingen och inte

fastnar i system som en gång var moderna, men som kan komma att föråldras över tid, säger Louise Larsson, projektledare på Älvstranden Utveckling.

För att hitta rätt leverantör har staden använt sig av en innovativ upphandling i två steg med förhandling. Ett ovanligt förfarande där målet – vad tjänsten ska bidra till – har beskrivits, men inte fullt ut hur det ska genomföras. Att vinna Upphandlingspriset 2020 är ett kvitto på att det innovativa upphandlingsförfarandet var rätt väg att gå.

– När vi främjar innovation kommer vi åt komplexa samhällsutmaningar och då lämnar vi samtidigt utrymme för marknaden att utvecklas, säger Christine Olofsson, hållbarhetschef på Älvstranden Utveckling.



Foto: Renova AB

FAKTA: Älvstranden Utveckling gjorde upphandlingen i nära samarbete med förvaltningen Kretslopp och vatten samt trafikkontoret i Göteborgs Stad. Metoden med innovativ upphandling inom stadsutveckling är även en del av projektet DenCity som drivs av CLOSER, där hållbara person- och godstransporter utvecklas och prövas. Renova Miljö vann upphandlingen och det nya avtalet gäller från 1 januari 2020. ■

Arbetslivserfarenhet möter kompetensbehov och bidrar till en jämlik stad

När Veidekke Entreprenad skulle starta renoveringsprojektet på Göteborgs Stadsteater gavs möjligheten att erbjuda en erfaren högskoleingenjör praktik. Krav på social hänsyn i upphandling kan leda till att ny kompetens fångas upp.



Foto: Joachim Forster

För sex månader sedan läste Christian Waern, platschef på Veidekke, ett CV som stack ut. Efter krav från Higab om social hänsyn i upphandling för renoveringen och ombyggnaden av Stadsteatern, vände sig Veidekke till Arbetsförmedlingen. Social hänsyn i upphandling innebär att

upphandlingen används som ett arbetsmarknadsverktyg, där leverantören i uppdraget ska anställa personer som behöver Stadens hjälp att komma ut i arbete. Christian Waern såg direkt att Adel Alghaibs CV var något extra.

Adel är högskoleingenjör och 57 år gammal lämnade han ett krigshärjat Syrien med en gedigen meritlista. Han har erfarenhet från stora byggprojekt, bland annat Syriens högsta torn för radio och tele. Efter tre månaders praktik tvekade aldrig Veidekke att anställa honom som arbetsledare.

– Med hans yrkeserfarenhet skapar han trygghet för de yngre medarbetarna och han har definitivt fyllt ett kompetensbehov. På Veidekke har vi en god erfarenhet och process för att ta emot praktikanter. För oss är det ju samtidigt ett sätt att säkra kompetens. Sådana krav som Higab ställer är därför viktiga för hela branschen. Adel kom in med en gedigen högskoleutbildning men det finns exempel på andra kompetenser som nästan inte längre finns i Sverige, exempelvis inom betong och tegel, som människor från andra länder kan bidra till. Den kompetensen behöver vi, menar Christain Waern.

Efter att ha lämnat Syrien är Christian, hans kollegor och Veidekke som en andra familj för Adel.

– Det är fantastiskt med relationerna till andra människor, att få använda min erfarenhet samtidigt som jag utvecklar mig tillsammans med andra. Christian är en skicklig ledare. Han ser människan och är yrkestrygg, det gör att alla trivs.

Christian och Adel konstaterar att det blivit en perfekt matchning. Det har bidragit till både Christians och Adels utveckling, möjliggjort kompetenssäkring för Veidekke som bolag och dessutom bidragit till en jämlik stad där Adel, Christian och alla andra ska ha rätt till likvärdiga levnadsvillkor och hälsa.

– Korridorsnacket som blir när man har en mångfald på arbetsplatsen berikar på så många olika sätt. Det ger en förståelse och grundsyn i att vi ska stötta varandra och då blir rätt erfarenhet, från rätt person vid rätt tid, centralt för framgång, konstaterar Christian Waern.

Att ha fått förtroendet att arbeta med Göteborgs Stadsteater bygger också stolthet menar de båda – det är ju trots allt inte vilket hus som helst. ■

Elektro-Centralen tog emot Higabs Entreprenörspris

Den 10 juni delades Higabs Entreprenörspris ut för första gången. Ceremonin var på Bildals Gård och priset gick till Elektro-Centralen för deras uppdrag som el-entreprenör i Projekt Högvakten.

I motiveringen till priset står bland annat "Elektro-Centralen har med beröm godkänt uppfyllt kriterierna och dessutom med egen framförhållning och planering aktivt tagit stor del i partnersamsamverkan. Deras arbetssätt har varit avgörande för projektets slutresultat". 2019 års entreprenörspris delades ut till Elektro-Centralen för deras insatser i Projekt Högvakten som underentreprenör till generalentreprenören F O Peterson Byggnads AB. Projektet innebar grundförstärkning och ombyggnad av Börshuset, Stadshuset, Wenngrenska Huset och Strömska Huset vid Gustaf Adolfs Torg i Göteborg. Ett komplicerat, kostsamt och viktigt uppdrag med många aktörer.

Elektro-Centralen tilldelades priset redan i mars, men med anledning av coronasituationen sköts prisceremonin upp. Den gick av stapeln i juni på Bildals Gård. På plats för att ta emot priset av Higabs VD Christer Svärd var åtta medarbetare på Elektro-Centralen.

– Vi är otroligt glada över priset, och oerhört stolta över våra medarbetare som såg till att vi fick det. Ett lyckat resultat hänger alltid ihop med gott samarbete mellan alla inblandade, och det har vi haft här, säger Morgan Linde, VD på Elektro-Centralen. ■



Motverkande av korruption

Som bolag i Göteborgs Stad och tillhörande offentlig förvaltning arbetar vi på medborgarnas uppdrag och ska iaktta saklighet och opartiskhet i enlighet med de krav som finns i regeringsformen. Detta innebär att såväl medarbetare som företagsledning och styrelse ska handla på ett sådant sätt att de inte kan misstänkas för att påverkas av ovidkommande hänsyn eller intressen i sin tjänsteutövning.

Allmänhetens förtroende är utgångspunkten för alla företrädare för lokalkoncernen. Vi ska i alla sammanhang ha ett förhållningssätt som gör att det inte kan förekomma risk för att koncernens företrädare gör sig skyldiga till korruption eller mutbrott.

Styrning

Dessa frågor styrs övergripande av ”Policy och riktlinje mot mutor i Göteborgs Stad”. Det är varje bolags ansvar att se till att policyn och riktlinjerna efterlevs. Bolagen har egna anvisningar, riktlinjer och instruktioner där det övergripande styrdokumentet brutits ned och anpassats till respektive bolag.

Kommunikation och utbildning kring antikorruption

Bolagen inom lokalkoncernen har som ambition att hålla en hög kunskapsnivå och goda rutiner avseende antikorruption. Under året har alla medarbetare på Göteborgs Stads Parkering fått utbildning inom området. Bolaget har dessutom infört en obligatorisk beställarutbildning för alla anställda med beställarbehörighet. Älvstranden Utveckling har arrangerat utbildningar vid 5 tillfällen där totalt 19 personer har deltagit. Älvstranden Utveckling har arrangerat utbildningar vid 5 tillfällen där totalt 19 personer har deltagit.

Korruptionsincidenter och vidtagna åtgärder

I Göteborgs Stad finns en så kallad visselblåsarfunktion där alla kan anmäla misstankar om allvarliga oegentligheter som rör personer i ledande ställning eller en nyckelperson inom Göteborgs Stad.

Under föregående år fick visselblåsarfunktionen ett tips om jäv riktat mot Göteborgs Stads Parkering. En extern utredning under ledning av stadsledningskontoret var klar i början på året, vilket ledde till att bolagets vd i februari avskedades med omedelbar verkan.



Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Higab AB, org.nr 556104-8587

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2020 avseende Higab AB med dotterbolag (lokalkoncernen) och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FAR:s uttalande RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Göteborg den 11 februari 2021

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt

Auktoriserad revisor



Göteborgs
Stad